RADIO FREE EUROPE
EAST EUROPE RESEARCH & ANALYSIS

CZECHOSLOVAK UNIT

PŘEHLED TISKU

Číslo: 336 (XI.) Datum: 11.11.1968

OBSAH

POCHODEŇ č. 203 - 22. SRPNA 1968 str. 2

POCHODEŇ č. 209 - 23. SRPNA 1968 str. 23

LETÁK str. 41

Proletáři všech zemí, spojte se!

POCHODEŇ

ORGAN VÝCHODOČESKÉHO KV KSČ
NOSITEL ŘÁDU PRÁCE

Čtvrtek 22. srpna 1968 ◎ 40 haléřů ◎ Ročník 57 ◎ Číslo 203

POCHODEŇ - 22. SRPNA 1968

Sestistránkové vydání obvyklého novinového formátu.

Strana první:

Otištěno PROHLÁŠENÍ VLÁDY, zpráva o mimořádné schůzi vlády, fotografie Dubčeka, Smrkovského, Černíka a Svobody, Zpráva o Radě bezpečnosti a U Thantovo prohlášení, jakož i tyto další články:

Ze zasedání východočeského KV KSČ

Mezi 17.—18. hodinou se včera sešlo mimořádné plénum východočeského krajského výboru KSČ. Vyjádřilo plný souhlas s prohlášeními i opatřeními, které během dne přijalo a vydalo jeho předsednictvo, zabývalo se situací v ČSSR i Východočeském kraji. Kromě některých opatření schválilo toto prohlášení:

Východočeský krajský výbor Komunistické strany Československa co nejostřeji odsuzuje obsazení naší republiky vojsky Varšavské smlouvy, ke kterému dnešního dne došlo.

Tento čin považujeme za hrubé porušení naší státní suverenity a proletářského internacionalismu. Je to čin, který nemá období v dějinách socialismu i v dějinách celého mezinárodního komunistického hnutí.

Protestujeme proti násilnostem, které při obsazování kraje a celého našeho státu použily okupační armády. Tyto nezákonnosti mají a budou mít nedozírné materiální, politické a morální důsledky, jež nelze žádným způsobem ospravedlnit.

Velmi nás rozhořčuje to, že je zabraňováno legální činnosti ÚV KSČ, vlády a práci ústavních činitelů naší země. Máme vážné obavy o naše představitele soudruhy Dubčeka, Černíka, Svobodu, Smrkovského a ostatní. Důrazně žádáme, aby jim bylo umožněno hovořit k národům naší země.

Požadujeme okamžitý odchod jednotek Varšavské smlouvy z naší země. Východočeský KV KSČ pevně stojí za vedením ÚV KSČ v čele se soudruhem Dubčekem a prohlašuje, že se bude řídit jenom a pouze pokyny tohoto ústředního výboru strany. Krajský výbor strany plně souhlasí s okamžitým svoláním mimořádného sjezdu strany. Požaduje, aby se sjezdu zúčastnil soudruh Alexander Dubček a celé vedení strany. Požaduje, aby sjezd přijal prohlášení k celému mezinárodnímu komunistickému hnutí, aby byl zvolen nový ústřední výbor Komunistické strany Československa, případně bylo rozhodnuto o eventuálním odložení mimořádného sjezdu strany. Východočeský krajský výbor plně oceňuje dnešní postoj a pevnou jednotu obyvatelstva našeho kraje, jejich politickou vyspělost a státnickou moudrost, kterou až dosud projevovali. Za tento jejich postoj jim vyslovuje dík a uznání. Východočeský KV KSČ se obrací na obyvatelstvo kraje, aby i nadále zachovalo svůj klid, rozvahu, moudrost a svou prací zabezpečilo plynulý chod našeho hospodářství v příštím období.

VÝCHODOČESKÝ KRAJSKÝ VÝBOR KSČ
V HRADCI KRÁLOVÉ

OBĚTI OKUPANTŮ

Dr. Vladimír Korčák z nemocnice v Praze 10, Šrobárova ulice, sdělil, že tam bylo převezeno dvacet těžce zraněných lidí. Většinou jde o průstřely, tříštivá střelná poranění, rozdrcené nohy následkem přejetí. Nejsou bezprostředně vážně ohroženi na životě.

Zdeněk Příhoda z Prahy 2, Čermákova 5, dvacetisedmiletý, jel na motorce. Přejel ho sovětský tank, rozdrtil mu hrudník. Zdeněk Příhoda zemřel.

Podle zprávy Čs. rozhlasu padli v Košicích za oběť střelám dva občanci. Další dva byli zraněni.

Velký dav Pražanů, převážně mladších, komplikuje dosud situaci před budovou Čs. rozhlasu na Vinohradské třídě. Do hlasu výzev z instalovaného tlampače, aby se lidé vzdálili, zachovali klid a rozvahu, zaznela po třetí hodině opět výstražná střelba ruských jednotek. Poté odvážely sanitní vozy další tři zraněné.

KZ

Vjezd vojsk Varšavského paktu do Liberce si vyžádal do 18. hodiny šest mrtvých a 67 lehce a těžce zraněných.

Situace na hradeckém letišti

Včera večer v 19.15 hodin byla situace na hradeckém letišti následující:
V počtu polských jednotek došlo k změnám: zvýšil se na 19 tanků T 54, 60 obrněných transportérů, které se spolu s tanky zakopávaly (u Ruseka podél silnice do pole) a zaujímaly kruhovou obranu letiště, a 150 až 200 vozidel. Dále tam bylo 40 MIGŮ 17, dva MIGY 15 a jeden AN 2.
Příslušníci čs. vojenského letectva setrvávají v pasivní rezistenci, odmítli okupantům ubytování, stravování a palivo, nedostali ani pitnou vodu. Letouny jsou zaplachtované, bez paliva, jehož nedostaly ani kapku. Jinak některá letadla mají podvýšené rakety, jiná kanonovou výzbroj.

Naši měli snahu vejít ve styk s polským velitelem. Slíbil, že přijde, pak ale odjel. Když naši potom chtěli projet, byli donuceni jiným způsobem vrácení zpět. Celkově to vypadá na předsunutý odřad motostřeleckého pluku se specializovanou radiotechnickou jednotkou (na co ji mají, je nám jasné, řekl náš spolupracovník).

Výtisky Nového Hradecka v polském a ruském jazyce byly vojákům zabavany a měli je jen někteří důstojníci.

Hovořit se sovětskými piloty je mluvení do prázdna. Věří své vládě, jediným jejich argumentem je, že nás přišli osvobodit od německých revanšistů.

KDE VŠAK JSOU???

Strana druhá:

Jsme tu na cvičení...

Lidé na křižovatkách stojí stále dál, čekají a zlověstně mlčí. Rusové a Poláci prý jsou nedaleko, u Plotiště. Nekonečná kolony... U Plotiště jsme však našli už jen zbytek kolony — asi sedm nákladních vozů, kolem hlouček našich občanů, několik polských vojáků a jeden důstojník. Oficír i vojáci jsou rozpačití, moc do řeči jim není a jen se pokoušejí vysvětlovat.

Poprvé slyším absurdní argumenty o jakémsi cvičení, o tom, že v noci dostali rozkaz.

„Pochopte," říká, „já jsem jen voják, musím poslouchat. Já bych taky raději byl ve Varšavě, než tady. To je nám jasné, že nás asi nemáte moc rádi... ale nikdo vás přece neokupuje!"

Zná vědí o tom, že se v Praze střílelo?

„Ale to snad ne, to bude asi nějaká propaganda."

Lidé mu rozčileně, jeden přes druhého říkají, že to slyšeli v rozhlase, viděli v televizi.

„A kdo střílel? My, Poláci?".

„Rusové."

Rezignovaně pokrčení rameny. A záblesk satisfakce.

„My bychom do vás nestříleli..."

Jedeme dál. Podle stop tankových pásů na silnici. Kousek za opatovickou elektrárnou, směrem na Pardubice, je potkáváme podruhé. Tentokrát je to kolona, která budí hrůzu. Desítky nákladních vozů, osmnáct tanků, přes dvacet obrněných vozů.

Československé výroby.

Rozčilené hloučky většinou mladých lidí kolem sovětských a polských vojáků. Mladé dívče, rozhořčením rudá ve tváři, slzy na krajíčku, znovu a znovu trpělivě vysvětluje sovětskému vojínovi v jejím věku — „Jak jste to mohli udělat?! Byli jste naši bratři a teď — najednou z vás jsou okupanti. A přijdete s Němci!"

Vojáček se nerozhodně usmívá. On, že je okupant? Je tu přeci na cvičení. To je jenom západní propaganda.

Pochopte lidi, to je jen CVIČENÍ!

Říkáš v televizi jsi viděla, jak naši střílejí? V rozhlase slyšela? To se dá všechno nafintit. Oni nás přijeli chránit, zase odjedou... ale co by chránit, cvičit. Takové manévry se dělají všude. A jestli nějací kontrarevolucionáři a nepřátelé socialismu...

Ptají se ho, jeden přes druhého, jací nepřátelé.

My všichni, co tu stojíme, máme být nepřátelé socialismu a kontrarevoluční živlové?

Útrpně nad námi pokýval hlavou.

„A co ty stovky, tisíce západních „turistů"? A rozhlas, tisk, televize?" V komsi tato slova probouzejí nějakou asociaci.

„Poslouchej, víš, že Kosygin a Gročko odstoupili?"

Hned přibíhá několik sovětských vojáků.

„Cococo, kdo že podal demisi? Kosyg...?! Ale jděte, to je imperialistická propaganda, tomu nevěříme..."

Marně se zaklínáme.

Nevěří. Nevěří nikomu, ničemu a nejsou ochotni věnovat pozornost ničemu jinému, než rozkazům.

Poláci uvěřili. Sami o tom již slyšeli.

„Fajn, alespoň snad pojedeme brzy domů."

Nechápou zatím, co všechno se zlomilo. Alespoň většina ne.

Ale jistě i v nich, když pak kolem projížděla skupina lidí na motocyklech, s trikolórami, velikými, při jízdě vlajícími československými vlajkami a transparenty s hesly „Dubček — Svoboda", začala hledat pochybnost. A určitě vím, že nejeden se asi moc a moc styděl.

Slovo okupant jejich uším příjemně nezní.

OKUPANT

(21. srpna) (ph)

Porada u britského ministerského předsedy

KS LONDÝN 21. srpna (ctk) — Britský ministerský předseda Harold Wilson svolal poradu užšího kruhu svých hlavních spolupracovníků o situaci v Československu. Porady se účastní i ministr zahraničních věcí Michael Stewart a státní ministr zahraničních věcí lord Chalfont.

Zasedání vedení IK

ŘÍM 21. srpna (aip) — V sídle IKS bylo oznámeno, že se dnes sejde vedení IKS k projednání situace vzniklé vstupem zahraničních vojsk do Československa.

Unità na první straně má obrovský titulek: velmi vážné zprávy z Prahy: Sovětská vojska vstupují do Československa — vzrušení a hluboké znepokojení v mezinárodním dělnickém hnutí. Unità dodává, že z Moskvy nedostala žádné zprávy o událostech v Československu.

Pohotovost rakouské armády

AL VÍDEŇ 21. srpna (zpravodaj (ctk) — V rakouské armádě byl vyhlášen stav nejvyšší pohotovosti vzhledem k situaci, jež vznikla v ČSSR. Oficiální zpráva vydaná rakouskou agenturou APA uvádí, že Rakousku jde o zachování neutrálního statutu a bezpečnost hranic.

Na Rakousko - Československém pohraničí hlídkují rakouská vojenská letadla.

Pařížský ohlas na události v ČSSR

PAŘÍŽ 21 srpna (zpravodaj ctk) — Velvyslanec SSSR v Paříži Valerin Zorin navštívil v noci na středu generálního tajemníka kanceláře francouzského presidenta Bernarda Tricota a odovzdal mu informaci o rozhodnutí vlády SSSR a vlád spojeneckých zemí vyslat do Československa vojenské oddíly. Informace byla ihned zaslána presidentu de Gaullovi, který dlí v současné době ve svém venkovském sídle Colombey les deux Eglises.

V časných ranních hodinách odjeli do Colombey les deux Eglises ministerský předseda Couve de Murville a ministr zahraničních věcí Michel Debré.

Pařížský rozhlas v několikaminutových intervalech přináší nejpovější zprávy.

Británie podá stížnost u OSN

LONDÝN 21. srpna (ČTK) — Britská vláda zamýšlí podat stížnost v OSN v New Yorku proti okupaci ČSSR. Bylo to dnes oznámeno z dobře informovaných míst v Londýně.

Z Bonnu jednotně

BONN 21. srpna — jako „jasné porušení svrchovanosti ČSSR a vměšování do vnitřních záležitostí země" odsoudila dnes západoněmecká vláda události v Československu. V čele se spolkovým kancléřem Kiesingrem učinila vláda, jak bylo oficiálně oznámeno, toto první prohlášení jednomyslně.

Prohlášení politbyra FKS

PAŘÍŽ 21. srpna (zpravodaj ČTK) — Francouzská komunistická strana nesouhlasí s vojenským zásahem pěti zemí Varšavské smlouvy do československých záležitostí.

V komuniké, které bylo vydáno v Paříži po zasedání politického byra, označuje ozbrojený zásah za velmi vážnou událost a tlumočí nesouhlas a překvapení nad tímto krokem.

Pomoc?

VARŠAVA — Agentura PAP vysílala prohlášení vlády Polské lidové republiky, v němž se mj. uvádí, že další zostření situace narušuje životní zájmy Polska, SSSR a dalších socialistických zemí a bezpečnost států socialistického společenství. Polská vláda spolu se svými spojenci rozhodla splnit prosbu o poskytnutí potřebné pomoci bratrskému čs. lidu. Toto rozhodnutí je v plném souladu s právem národů na individuální a kolektivní obranu podle spojeneckých smluv uzavřených mezi bratrskými socialistickými zeměmi. Polské vojenské jednotky 21. srpna vstoupily na čs. území a budou odtud odvolány ihned, jakmile bude likvidována hrozba socialistickým výdobytkům v Československu, ohrožení bezpečnosti zemí socialistického společenství a až zákonné orgány moci uznají, že dalšího pobytu vojenských jednotek tam není zapotřebí.

V zájmu socialismu?

SOFIA — V několika ranních relacích vysílal bulharský rozhlas oznámení BTA, že na žádost stranických a státních činitelů československé socialistické republiky a v zájmu ochrany socialistických vymožeností, jakož i míru v Evropě, vstoupila vojska pěti socialistických států — signatářů bratislavského prohlášení — na území Československa. Oznámení bulharské tiskové agentury přinesly na prvních stránkách všechny středeční bulharské deníky.

PRAŽSKÉ SVĚDECTVÍ

Jaroslav Valter, zaměstnanec Dylového podniku v Hradci Králové, když ráno slyšel, co se děje v Praze, nemeškal, nasedl na motocykl a jel do Prahy. Co jste tam, soudruhu, viděl?

Přijel jsem do Prahy. Nezlilm mě zastavil jeden stopař, který mě po Praze provedl, už věděl, co se kde děje, protože tam byl už ráno. Odjeli jsme k redakci Rudého práva, kde byly tanky sovětských vojsk namířeny proti budově.

Jak se chovali naši lidé, kteří se tam shlukli kolem nich?

Naši lidé jim nabízeli cigarety, snažili se s nimi hovořit. Někteří důstojníci, kteří tam byli, snažili se s námi hovořit, ovšem nevěřili tomu, co se tady děje, protože dostali rozkaz k příjezdu do našeho státu. Tvrdili, že přijeli potlačit kontrarevoluci. Když jsem jim říkali, že obsazování budov není pokračování v komunistické cestě, ale to že je diktatura. Od redakce Rudého práva jsme odjeli na Staroměstské náměstí, které je obsazeno také sovětskými vojáky, ulice zataraseny a několik stanovišť kulometných míst, u kterých byli vojáci. Všude byly hloučky našich lidí a snažili se vojákům vysvětlovat. Někteří chápali, ale spíše nedovedli vůbec pochopit, co se tady děje, a proč je sem zavolali, protože tady je klid. Na lavičkách na Staroměstském náměstí opět hloučky a skupiny sovětských vojáků. Jeden z nich se snažil odporovat, jenomže bylo vidět, že nezná situaci.

Velice na mě zapůsobilo, že jste nám přivezl mimořádná vydání Práce, Svobodného slova a Zemědělských novin. Zejména Zemědělské noviny na mě zapůsobily otřesně, protože je na nich ještě čerstvá, ani nezčernalá krev. Kde jste přišel k tomuto zvláštnímu vydání?

Ze Staroměstského náměstí jsme odjeli na Václavské náměstí. Socha sv. Václava polepena nápisy Ať žije Dubček, Za Dubčeka, naše vlajky až na hřbetu kopí sv. Václava. Všude na zdech transparenty — Sovětská vojska jděte domů! Tam se udála asi před půl hodinou, než jsem dojel na Václavské náměstí nepříjemná událost, kdy sovětští vojáci začali střílet bezdůvodně do budovy muzea, která je celá postříelená, omítka opadaná, okna rozbitá. Lidé, kteří dole stáli, se utíkali ukrýt do muzea. Ovšem odneslo to několik lidí, kteří měli postříelené nohy, zvláště jedna žena měla obě nohy rozstříelené. Totéž stihlo jednoho muže. Noviny jsou tam rozhazovány ze šestsettrojek, z nákladních aut, všemi způsoby. Byly tam také záterasy v ulicích, auta rozmačkaná sovětskými tanky, cizí turisté, kteří jsou v naší republice, mají rozbitá auta, někdy i více vozů pohromadě.

Dostal jste se také až k budově rozhlasu?

Po krátkém odpočinku, kdy stále ještě projížděla sovětská vojska, šli jsme se podívat k budově rozhlasu, ovšem nebylo možné se tam vůbec dostat pro velký počet lidí a pro zátarasy, které tam byly udělány z tramvají a autobusů. Strženě troleje od tramvají visí na ulicích, připadá mi to, jako kdyby měla být válka nebo revoluce. U budovy rozhlasu se stále pohybuje moc lidí. Mladí i starší. Pražané jezdí v autech s našimi vlajkami a volají pro Dubčeka, tleskají před sovětskými vojáky. U budovy rozhlasu vypadá situace tak, že někteří mladí muži s majzlíky a kladivy rozbíjeli nádrže na tancích, které zapalovali a tak se také stalo, že dva tanky sovětských vojsk začaly hořet. Vojáci vyskákali, naložená munice chytla, začalo to tam vybuchovat.

Vláda u presidenta

Jak sdělila včera večer po 21. hodině Kancelář presidenta republiky zpravodaji ČTK, president republiky Ludvík Svoboda přijal včera ve večerních hodinách vládu, která jej informovala o svých jednáních. Tato budou dnes pokračovat. Vláda současně podnikla kroky k tomu, aby byly odstraněny překážky, které znemožňují, aby se předseda vlády a jeho místopředsedové a další ministři mohli zúčastnit práce vlády.

Osud delegace

PRAHA 20 srpna (ČTK) — Dnes v 17 hod. se vrátila do budovy Národního shromáždění v Praze část delegace NS, kterou poslanci NS vyslali, aby navázali styk s předsedou NS, předsedou vlády a prvním tajemníkem ÚV KSČ.

Delegace se marně několikrát pokoušela vstoupit do budovy ÚV KSČ, kde se tito soudruzi údajně nacházejí. Okupační vojska jim v tom zabránila.

Druhá část delegace se odebrala na sovětské velvyslanectví v Praze, kde se snaží zjistit osud první parlamentní delegace, která tam odjela dnes již v 10 hod. dopoledne a o níž do této chvíle není zpráv.

Agentury hlásí

Agentura TASS hlásí, že zaměstnanci dosítek moskevských podniků jednomyslně schvalují rozhodnutí SSSR a dalších socialistických států poskytnout čs. lidu neodkladnou pomoc. Sovětská strana a vláda prý znovu podala bratrskému Československu pomocnou ruku a projevila tak moudrou politiku...

Včera se sešel W. Gomulka se šéfredaktory polských listů a s rozhlasovými komentátory, aby s nimi projednal situaci v ČSSR. Hospodyňky ve Varšavě zatím zahájily hurečná nákupy.

Jak sdělili večer do ČTK zaměstnanci jáchymovské Tesly, hoří v jáchymovských ulicích domy a několik tanků okupační armády. Přesný počet raněných a mrtvých není znám.

Odhadují se však na více než 25 osob.

Z Národního shromáždění

Krátce po 20. hodině vstoupila okupační vojska do budovy Národního shromáždění v Praze.

O. Černík neznámo kde

Podle informací důvěryhodných očitých svědků byl předseda vlády ČSSR ing. Oldřich Černík včera v 17.00 hodin odvezen sovětským obrněným transportérem z budovy předsednictva vlády neznámo kam.

Červoněnko nepřijímá

PRAHA 21. srpna (ČTK) — Ve večerních hodinách vyslechli poslanci Národního shromáždění na další mimořádné schůzi už v zatarasené budově NS informace členů dvou delecí poslanců NS.

První, vedená Zdeňkem Fierlingerem, navštívila sovětské velvyslanectví a žádala v duchu dnešního ranního usnesení předsednictva NS, adresovaného předsedům vlád a parlamentů pěti okupačních států, aby byly okamžitě staženy cizí jednotky z našeho území. Dále požadovala, aby Národní shromáždění mělo možnost legálně pracovat za účasti svého předsedy Josefa Smrkovského, aby mohlo být v kontaktu s vládou a prvním tajemníkem ÚV KSČ.

Při tomto jednání ubezpečil rada sovětského velvyslanectví N. S. Prasolov delegaci, že bude přesně tlumočit tyto požadavky na příslušných místech. Kromě toho sdělil, že telefonicky oznámí Národ. shromáždění, kdy a jmenovitě, se kterým z vojenských představitelů bude moci NS jednat. Tento slib nebyl splněn.

Druhá delegace v čele s místopředsedkyní NS Marií Míkovou, šla jednat do budovy ÚV KSČ, kam nebyla vpuštěna a jednak na sovětské velvyslanectví, kde rovněž nebyla přijata. Delegace však s pracovníky velvyslanectví dohodla, že bude přijata ve čtvrtek v 10 hodin dopoledne. Trvá však na tom, aby mohla jednat s velvyslancem sovětského svazu Červoněnkem, eventuálně přímo s velitelem okupačních jednotek.

Poslanci Národního shromáždění na své dnešní večerní schůzi této delegaci uložili znovu důsledně požadovat splnění všech šesti bodů svého prohlášení, přijatého na dnešním odpoledním zasedání NS.

Rumunská solidarita

BUKUREŠŤ 21. srpna — Ze společného středečního zasedání ústředního výboru Rumunské komunistické strany, Státní rady a vlády RSR bylo vydáno komuniké, v němž se uvádí:

ÚV RKS, Státní rada a vláda vyjádřily jednomyslně své hluboké znepokojení nad vpádem ozbrojených sil některých socialistických zemí do Československé socialistické republiky a zdůrazňují, že tento čin zjevně porušuje národní suverenitu bratrského socialistického svobodného a nezávislého státu a zásady, na nichž jsou založeny vztahy mezi socialistickými státy a všeobecně uznávané normy mezinárodního práva. Nic nemůže tento čin ospravedlnit. Ozbrojená intervence v Československu je těžkou ranou pro jednotu světového socialistického systému mezinárodnímu komunistickému a dělnickému hnutí, prestiži socialismu v celém světě i věci míru.

Naše strana a vláda a všechen náš lid vyjadřují přesvědčení, že jedinou cestou k likvidaci těžkých důsledků ozbrojené intervence v Československu je urychlené stažení vojsk pěti zemí a zajištění podmínek, aby si mohl československý lid sám řešit svá vnitřní záležitosti.

Dále komuniké vyhlašuje plnou solidaritu s československým lidem a KSČ. Podle vydaného komuniké byly na schůzi jednomyslně schváleny kroky k zajištění pokojné tvůrčí práce rumunského lidu a nezávislost a národní suverenita Rumunska.

Bylo dále rozhodnuto, aby na zítra 22. srpna bylo svoláno mimořádné zasedání rumunského parlamentu.

Na velkém shromáždění před budovou ústředního výboru Rumunské komunistické strany v Bukurešti promluvil k shromážděním po skončení schůze Nicolae Ceaušescu. Připomněl, že za návštěvy v Československu se rumunská delegace přesvědčila, že československý lid jednomyslně podporuje vedení strany a státu, jeho úsilí zajistit vítězství socialismu v Československu.

Oznámil pak, že ÚV RKS, státní rada a vláda předloží parlamentu deklaraci o tom, jak Rumunsko chápe své vztahy s ostatními socialistickými zeměmi, a vztahy se všemi státy. Deklarace vyjádří přání bojovat za obnovení autority a důvěry v myšlenky marxismu-leninismu.

Dále oznámil, že Rumunsko ode dneška přistupuje k zakládání vlasteneckých ozbrojených gard z dělníků, rolníků a inteligence. „Jestliže bylo řečeno ze v Československu je nebezpečí kontrarevoluce, pak se může zítra najít někdo, kdo řekne, že také zde, na tomto shromáždění, se projevují kontrarevoluční tendence," řekl Ceaušescu. „Odpovídáme všem: rumunský lid nedovolí nikomu, aby porušil integritu území naší vlasti."

V závěru vyjádřil N. Ceaušescu přesvědčení, že komunistická a dělnická strany najdou cestu, aby skončily „s tímto hanebným okamžikem v historii revolučního hnutí. Prohlásil také, že je přesvědčen, že se nikdo nenajde opravdový komunista, který by schvaloval tuto vojenskou akci proti Československu. Požádal rumunské občany, aby měli plnou důvěru ve vedení strany a státu, a aby byli v každém okamžiku hotovi hájit svou socialistickou vlast.

Díky vám, soudruzi!

Neočekávaná rána, kterou nám zasadili spojenci, vyvolala na našich místech spontánní pochopení občanů pro obtíže, do kterých jsme se dostali v redakci Pochodně a rozhlasu. Den nás zastihl jako ostatní. Fronty před benzinovými pumpami, před prodejnami s potravinami, zvýšená potřeba dopravních prostředků pro redakci, která potřebovala do terénu expedovat tři zvláštní vydání Pochodně.

Jaké bylo naše překvapení, když před redakcí zastavila cisterna s benzinem, když z Východočeského průmyslu masného v Řezníradě telefonovali: „Soudruzi, vezeme vám jídlo." S podobnou ochotou přišli pekaři i zaměstnankyně závodní jídelny Silnice, občané pomáhali v dopravě. Přihlásit se učitel Pravdomil Hochman s ruským strojem na letáky a pomáhal při distribuci. Náš dík patří i pracovníkům Poštovní novinové služby, tiskárně a Bezpečnosti. V nejtěžší chvíli pro náš stát občané prokázali, kde je jejich srdce a odhodlání.

Včera večer v Praze

Večer po 21. hodině byl v centru Prahy poměrný klid. Okupační jednotky se soustředily do vedlejších ulic. Restaurace byly zavřené. U rozhlasu, kde doslova „přešla fronta" byly hloučky lidí, kteří si prohlíželi vzniklou spoušť a podpisovali listy věrnosti Dubčekovi, Svobodovi a ostatním vedoucím osobnostem státu a KSČ.

Požárníci likvidovali zbytky požáru, který úplně zničil pět domů na křižovatce Vinohradské třídy a Italské ulice. Trosky nákladních aut, autobusů i jiných vozidel, stojíš jako vyvrácená stromy a poničení stožáry i strhaná trolejo podivně kontrastují s ujišťováním okupačních jednotek, že nás přišli ochraňovat.

HLASY A REZOLUCE z celé republiky

- Jen volené orgány, které budou pracovat za všech okolností dál, mají právo rozhodovat o nás
- Neustoupíme z cesty nastoupené v lednu
- Prostředky použité proti nám nemají naději na úspěch
- Neznáme jediný důvod, který opravňuje spojence k tomuto kroku
- Odsuzujeme porušení suverenity naší republiky
- Jsme schopni spravovat své věci sami
- Budeme plnit jen rozkazy vrchního velitele presidenta Svobody
- Nenechme se ničím vyprovokovat, ani náznakem
- Síla je v zdrženlivosti
- Projev síly je teď v tom, že se zdržíme jakékoli provokace
- Nenechme se strhnout ani lítostí, ani provokatéry
- Odpor bude sílit v samotných zemích, které nás okupují
- Nedopusťte nepředložené činy
- Odpor, násilí by byly záminkou, že by se nemohly řešit legální cestou a prodlužovaly pobyt cizích vojsk
- Jednomyslně podporujeme Dubčeka, ÚV, Smrkovského parlament, Černíkovu vládu, presidenta Svobodu
- Plně stojíme za akčním programem
- Okamžitě svolat 14. sjezd KSČ
- Celé světové mínění je na naší straně
- Žádáme okamžitý odchod okupačních vojsk
- Bojíme se, aby se v těchto dnech nerozbily věci tak drahé
- Stojíme za legální vládou a ÚV KSČ
- Válku nervů musí vyhrát český a slovenský lid. Zachovejme klid, dejme možnost našim ústavním orgánům jednat
- Hluboce litujeme naši okupaci spojeneckými vojsky
- Nekolaborovat s těmi, co dnes ráno přišli k nám
- Stojíme jednotně za ústředním výborem, Dubčekem, Svobodou, vládou, kteří jsou jedinými legálními představiteli naší vlasti
- Vysvětlujeme cizím vojákům oč u nás jde
- Buďme klidní, svorní a pevní
- Naše věc je spravedlivá
- Vzkaz Dubčekovi: Jsme s vámi, věříme vám
- Básník Jan Skácel:
  Hrdý klid — velká zbraň malého národa
- Velitelství Varšavské smlouvy: Odvolejte svá vojska

ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZD u ČKD Blatiště. Obojživelník DS 2370. Poláci. Za drátěným plotem fabriky dělníci. —
S vojáky není o čem polemizovat. Lidé jen přihlížejí, na obou stranách je klid! Nikoliv pasivní. S každým, s nímž jsme za neokupovanou bránou hovořili, je rozhořčen nad tím, co se stalo. Čím proklamované přátelství vyvrcholilo!
Dlouhá kolona vojenských vozidel. Na tancích naježené kulomety... a polní kvítí? Momentálně není o čem diskutovat, a také proč? Pod tankistickými

PROHLÁŠENÍ České národní rady

PRAHA 21. srpna (čtk) — Ekonomická komise České národní rady, jako jediný orgán České národní rady, který se sešel dnes ke své schůzi a je schopen usnášení, prohlašuje jednomyslně svou podporu a důvěru presidentu republiky Ludvíku Svobodovi, předsednictvu ÚV KSČ v čele se soudruhem Dubčekem, předsednictvu Národního shromáždění v čele se soudruhem Smrkovským a vládě ČSSR v čele se soudruhem Černíkem.

Plně souhlasí s jejich uveřejněným prohlášením k současné situaci v naší vlasti a odsuzuje protiprávní obsazení státu vojsky Varšavské smlouvy.

Opíráme se o výsledky jednání v Čierné a Bratislavě, na nichž byla znovu potvrzena suverenita našeho státu. Žádáme o okamžitý odchod vojsk Varšavské smlouvy, poněvadž v naší zemi je klid a jsme schopni vlastními prostředky za řízení orgánů zajistit další demok. v naší socialistické společnosti. Potvrdí-li se rozhlasové zprávy o zatčení předsedy České národní rady dr. Čestmíra Císaře, trváme na jeho okamžitém propuštění.

Sovětský tank v plamenech

PRAHA 21. srpna (čtk) — Mezi 11. a půl 12. hodinou přijelo nejméně 10 sanitek k Čs. rozhlasu na Vinohradské třídě, kde hoří sovětský tank. Sovětští vojáci se ho snaží uhasit šaty civilistů. V postranní ulici hoří autobus.

Krátce před půl 12. hod. spustili sovětští vojáci palbu ze všech ručních zbraní asi na 5 minut. V postranní ulici bylo vidět, jak kulka poškodila omítku asi ve výši 5 cm nad chodníkem. V jedné z postranních ulic nad Čs. rozhlasem byl zasažen asi 20letý chlapec do zad. Při odvozu sanitkou byl ještě při vědomí.

Lidé, kteří se rozutekli před střelbou a lehali si na zem, se po skončení střelby zase vraceli k sovětským obrněným vozidlům a mluvili s vojáky. (čtk — dop.)

Rachot kulometů na Václavském náměstí

Krátce po čtvrt na dvanáct rozezvučelo se Václavské náměstí rachotem kulometné palby, doprovázené tu a tam ranou z hlavně tanků. Cílem střel bylo průčelí Národního muzea, které je z nepochopitelných příčin poseto stopami střel.

Lidé se marně ptali vojáků z tanku stojícího na křižovatce Václavského náměstí s Opletalovou ulicí, proč to dělají. Jděte domů a vyřiďte vašim soudruhům, že u nás v Československu není zapotřebí hájit socialismus. Jděte proti nám, obyčejným lidem.

Klid a rozvaha jsou v těchto chvílích tvrdou zkouškou nervů a nervové napětí roste hodinu od hodiny. Lid se cítí být zasažen na nejcitlivějším místě národních citů.

JEĎTE ZPÁTKY!

kuklami není v mladých hlavách jasno!

Byli jsme v ČKD mezi komunisty.

— Jsou tu pamětníci osudových dnů roku 1938 — 1939... působí to na ně depresivně!

Lidé těm před branou ukazují, aby obrátili a jeli zpátky, tam, odkud přijeli. Na ocelových plátech krčení ramen, rozpaky!

— Milicionáři jednoznačně podporují Dubčekovo vedení, NS a naši zákonnou vládu!

— Nůž před fabrikou zastavili, byl tu klid, pracovalo se na plno... potom pochopitelně některé provozy zmlkly. Upozorňovali jsme naše lidi, aby nezavdali příčinu ke konfliktní situaci. Zbytečné hrdinství není teď na místě. Kdo byl trochu vojákem, pochopí, že to nemá smysl!

VEDENÍ KSČ, ZÁVODU, ROH A PŘEDEVŠÍM LIDÉ Z PROVOZŮ JSOU JEDNOTNÍ! TANKY A KULOMETY NEUZNÁVAJÍ ZA ARGUMENTY!

V 9.00 se kolona pohnula vpřed. Pak přistála helikoptéra. Zřejmě jeden z okupačních štábů... Stavili jsme se v JZD Všestary. Na dvoře u kombajnů nervozita, rozhořčení, ale nikoliv pesimismus. Úroda je pro nás nyní zvláště rozhodující... Ptali jsme se na pocity.

— Otřesnél jako pro každého komunistu, kterému byl Sovětský svaz představitelem osvobození a teď tohle!

Nad Máslojedy se zvolna sunou tři kamióny. Okénkem zadumaně hledí sovětský voják!

Na křižovtce před Předměřicemi, kterou protínala nekonečná kolona, hlouček lidí. Poláci se rozpačitě smějí, nabízejí cigarety. Nikdo nemá zájem! Dotazy: Byla u vás mobilizace? — Ne! Jedem ze cvičení! (Kdosi nám říká, že mluvil s vojákem, který si myslel, že je doma, někde v Polsku).

Pointa.

Rozhovor venkovské ženy.

— Máte doma rodiny?

— Máme!

— Máte doma děti?

— Máme!

— Chcete vojnu?

— Ne!

— Tak proč nás tady tak strašíte?

(Pláč! Okolí upokojuje ženu, že snad všechno dobře dopadne — že se snad vyjasní.)

(OK-JAS)

CO JEŠTĚ ŘEKLI

Na první pohled ráno jako každé jiné a přece ráno 21. srpna 1968. Lidé chodí do zaměstnání. Zastavuji se u jednoho z náhodných chodců — je to Josef Mířovský z Librantic. Vrací se z noční směny z kovárny ZVÚ a v noci už na pracovišti poslouchali rozhlas. Připadali si jako v březnu 1939. Dohoda v Čierné tedy padla. Objímání Brežněva s Dubčekem v Bratislavě byl jen teátr. Asi nám „hoši" (Smrkovský a další) něco zatajili. „Myslím, že jak přišli, tak odejdou. Jsme dost silní, abychom si poradili i s některými výstřelky naší mládeže. To je také chyba minulé výchovy..."

Před nádražím potkávám muže s kufrem. Je to Rudolf Trpáč z Banské Bystrice, který byl v Hradci na služební cestě. Řekl jen: „To není přátelství"! Rudolf Paukert z Libčen nám řekl, že některá věci se mu v našem poslednovém vývoji nelíbily a i když souhlasí s politikou Dubčekova vedení, nemohl souhlasit se vším, co se u nás dělo. Proto prý ho příchod vojsk do Československa příliš nepřekvapil.

Na cestě do zaměstnání jsem potkal také dva pracovníky krajského výboru KSČ s. Jana Mašku a Josefa Nadrchala, kteří vyjádřili velké překvapení nad událostmi hodin před probuzením. „Tohle jsme od přátel nečekali" — řekla nám šestnáctiletá Jaroslava Kyselová a Blanka Říhová z Pardubic po svém příjezdu do Hradce Králové, kde se učí kadeřnicemi. Překvapení vyjádřil i Jan Brich z Hradce Králové, který nastupoval do zaměstnání řidiče ČSAD a odjížděl s autobusem do Holic.

Jsme pevní a jednotní

TEPNA NÁCHOD

Protestujeme proti vývoji situace, vzniklé okupováním našeho území. Považujeme to za hrubé porušení suverenity v naší zemi, žádáme bleskové jednání na nejvyšší úrovni a opuštění armádami našeho území. Své věci si dáme sami do pořádku. Máme pro to své vůdce i dostatek schopností.

MEZ NÁCHOD

Všichni zaměstnanci n. p. MEZ Náchod plně stojí za prohlášením presidenta republiky, předsednictva ÚV KSČ a vlády republiky ČSSR ze dne 20. 8. 1968. Jsme přesvědčeni, že akt, který je veden proti ČSSR, je v příkrém rozporu s mezinárodními právy, suverenitou a územní nedotknutelností kteréhokoliv státu. Ujišťujeme presidenta republiky, ÚV KSČ a vládu republiky, že uděláme vše pro zachování klidu a pořádku, aby nebyla dána jakákoliv záminka k ozbrojenému zásahu. Naše město je položeno na hraničním přechodu a projíždějí jím jednotky okupačních armád. Uvědomujeme si, že naše situace je o to složitější a odpovědnější. Uznáváme jedině naše demokraticky volené vrcholné orgány a stojíme za jejich politikou, nastoupenou po lednu.

Z TRANSPORTY

Všichni pracující závodu Transporty Chrudim pod vedením OV KSČ, ZV ROH a vedení závodu, odsuzují porušení naší suverenity jednotkami Varšavské smlouvy a vyslovují plnou podporu současnému vedení ÚV KSČ v čele se s. Dubčekem, vládě naší republiky, presidentu republiky a Národnímu shromáždění. Současně žádáme odchod okupačních vojsk a trváme na urychleném 14. sjezdu KSČ ze současně zvolených delegátů. Podpoříme naše volené orgány klidem a vyslovujeme jim plnou důvěru. Na závodě Transporta je klid, pracující pečlivě sledují vývoj situace a věří našim představitelům ÚV, vládě, Národnímu shromáždění a svému presidentovi republiky.

CV KSČ, ZV ROH, CV ČSM a vedení závodu.

PROHLÁŠENÍ ZTS LOMNICE

My, zaměstnanci ZTS Lomnice nad Popelkou stojíme plně za presidentem republiky Ludvíkem Svobodou, ústředním výborem KSČ v čele s Alexandrem Dubčekem, ze Černíkovou vládou Československé republiky a shodně s nimi odmítáme nezákonné narušení našich státních hranic a porušení svrchovanosti našeho státu vojsky Varšavské smlouvy. Stojíme dále za politikou, kterou nastoupil náš ústřední výbor a s ním všechen náš lid v lednu letošního roku, a prohlašujeme, že tuto cestu budeme důsledně hájit a nikdy ji neopustíme.

Podepsáno 650 zaměstnanců ZTS Lomnice nad Popelkou

Z ČTK

Celozávodní výbor KSČ a předsedové základních organizací KSČ v Československé tiskové kanceláři jednomyslně podporují provolání předsednictva ÚV KSČ všemu lidu Československé socialistické republiky. Stojíme rozhodně za legální Černíkovou vládou, za presidentem republiky Ludvíkem Svobodou a za Dubčekovým vedením strany.

Prohlášení Čs. strany lidové

Předsednictvo ústředního výboru Čs. strany lidové vydalo jménem svých členů prohlášení, v němž se plně staví za legálního presidenta L. Svobodu, legální vládu O. Černíka a plně podporuje ústřední výbor KSČ v čele s A. Dubčekem.

Letci proti okupaci

Náměstek ministra národní obrany pro letectvo generálmajor Štangl vydal prohlášení, v němž jménem hrdinných letců, kteří bojovali za II. světové války za svobodu a samostatnost čs. republiky, kteří byli v padesátých letech nezákonně pronásledováni, a jménem čs. letectva, že pevně stojí za presidentem Svobodou, Černíkovou vládou a ústředním výborem v čele s A. Dubčekem. Kromě něho toto prohlášení podepsali další čtyři generálové a řada vysokých důstojníků čs. vojenského letectva.

Smutné ráno

Zazvonil telefon. Za hlavou. Jsem rozespalý, když jej beru — ale jen chvilku. Do té doby než slyším, že nás obsazují. Obsazují nás jednotky Sovětské armády, polské, maďarské, bulharské a z NDR.

— Ne, to není možné! Nevěřím! Zapínám rozhlas a slyším prohlášení předsednictva ÚV KSČ.
— Tak přece je to pravda!

Je mi strašně zle. Tak to všechno, co bylo v Čierné a v Bratislavě mělo jediný cíl: Ukolébat nás do klidu. A potom zásah! Ve sportu by se to charakterizovalo jako tvrdá rána pod pás. Proč?

Měli jsme přece všichni radost, že jsme se konečně dohovořili, že u nás je klid, že nejsme proti socialismu, že jsme nezradili. Měli jsme radost z toho, že nám naši soudruzi uvěřili, že to myslíme poctivě. Byl u nás klid, lidé šli po své práci, připravovali nové dílo.

A najednou tohle!

Tak tedy to jsou naši přátelé. Ironie! Je to k zbláznění, když si uvědomím, že právě oni obsazují naši zemi, že jsme znovu okupováni. Mně se ti vtírá vzpomínka už na jednu okupaci. Ale ta byla přece jiná!
Ne!

Říkám ne!

O jakou internacionální povinnost jde, kterou se ohání vysílače ve svém hlášení ze všech stran. Internacionální povinnost se plnila třeba ve Španělsku — ale u nás?

Ne, to nepochopím. Je to nejsmutnější ráno, které pamatuji ve svém životě.

VLADIMÍR ŠIROKÝ

Oznámení východočeských pekařů

Zaměstnanci Východočeských pekáren Pardubice se rozhodli pracovat v prodloužených směnách, aby byli obyvatelé plynule zásobováni pečivem. Jest však možné, že nebude dodržována váha všech sortimentů, takže rohlík bude místo za 30 haléřů za šedesát. Je to proto, aby zásobování nebylo narušováno.

Další zprávy z Brna

Na civilní letiště v Brně přistávají letadla SSSR. V prvním vojenském letounu přiletělo obsluha o 120 lidech. Velitel letiště je zadržen. Sovětští vojáci obsluhují vlastní techniku, naši lidé jsou u našich strojů. Představitelé města Brna vyzývají občany k zachování klidu a rozvahy. Každý nepředložený čin by situaci ještě více zkomplikoval.

Do redakcí v Ostravě i v Brně přicházejí řada rezolucí, které jsou shodné v jednom. Kromě 15. března 1939 nemá dnešní situace v našem státě obdoby.

DÍKY ZA KLID A ROZVAHU

Po léta k vám hovoříme na těchto stránkách, vyzýváme vás k aktivitě, iniciativě, kritizujeme každý projev klidu, v němž jsme vždy spatřovali něco nedobrého, nezdravého, co jsme označovali jako začátek rozkladu a zániku.

Těžko se proto dnes rodí tyto řádky, v nichž jde právě o ten KLID. Klid a rozvaha, to je skutečně to rozhodující, co v těchto chvílích potřebujeme. Tak jako jsme v uplynulých měsících — od ledna do nedávných dnů skládali zkoušku státníkovu, a složili ji na výtečnou, musíme stejně obstát i nyní.

Nemůžeme si dovolit sebemenší zaváhání k jakémukoliv střetnutí, ani sebemenší individuální nepřátelské akci. Věci by jen zkomplikovaly a ztížily. Ve styku s cizími jednotkami, jejich příslušníky mějme na paměti, že nejúčinnějším způsobem je a bude naše slovo. Vysvětlujme jim, že v naší vlasti nebyl současným vývojem ohrožen socialismus, že jsme se cítili pevným článkem velké rodiny socialistických států. Že události posledních měsíců sledovaly jediný cíl: upevnit socialismus v Československu. Upevnit proto, že právě v minulých letech došlo k mnoha nedobrým zjevům, které ohrožovaly samotnou podstatu socialismu. Jednota lidu byla vážně narušena systémem osobní moci. Hovořilo se o vládě lidu, ale lid nebyl aktivním spolutvůrcem politiky, byl jen vykonavatelem.

A právě proto, že našemu lidu je už socialismus vlastní, že se hluboce zakořenil, proto se setkalo nové vedení s takovou podporou skutečně všeho lidu. Za Dubčekem, Svobodou, Černíkem, Smrkovským a za dalšími dnešními představiteli strany a státu stojí lid. Chce socialismus, chce v klidu a míru budovat krásnou vlast.

Nepochybujeme o tom, že tomu tak bude. To, čeho jsme právě nyní svědky, musí být vyřešeno v klidu. Ve chvíli, kdy se tyto řádky píší, nemáme zpráv o tom, že by v našem kraji byl vážně narušen. Za to vám, drazí spoluobčané, soudruzi a soudružky, bratři a sestry, velký dík.

HRADEC V 10.00

Zastavili jsme se na okamžik v Nádražní ulici před budovou Východočeských energetických závodů. Stála tam skupinka zaměstnanců včetně šéfa podniku. Zeptali jsme se na situaci v zásobování elektřinou.

„Mluvil jsem se všemi vedoucími závodů," řekl nám v krátkém rozhovoru soudruh Pospíchal. „Oznámili mně, že všude je klid, úkoly se plní. Snažíme se, aby všichni občané kraje byli zásobováni normálně, jako v jiné dny."

Do práce přišli i někteří důchodci, kteří byli dříve zaměstnáni v tomto podniku soudruzi Havrda, Kudrna, Sofauz a další.

Potkávali jsme na ulicích mnoho lidí, kteří odcházeli předčasně z ranní směny. Zastavil jsem se proto na nádraží u náčelníka provozního oddílu ČSD soudruha Ryhy. Řekl nám: „V normálních stanicích je klid. Osobní doprava je zajištěna jako v jiné dny. Nákladní doprava je značně omezena, protože v závodech se nenakládá v plném rozsahu. Osobní doprava na pohraničních přechodech je přerušena. Němci ani Poláci nepřijímají naše vlaky, které projíždějí na jejich území. Stejně tak nevypravují vlaky na naše území. Liberecké nádraží je již obsazeno okupačními vojsky. Upozornil jsem náčelníky větších stanic, že budou patrně obsazena další nádraží. Řekl jsem jim, aby zachovali klid. Vyzval jsem také ke klidné přepravě cestující veřejnost."

Podle dalších informací je přerušena doprava po ČSD do Prahy a z hlavního města do vnitrozemí.

V ulicích jsme potkávali mladé lidi ozdobené trikolorou. Většina jde se zapnutými tranzistory. Kromě lítosti nad současnou situací dávají najevo i vztek, nad současným vyhrocením situace: „Tohle jsme si od našich bývalých osvoboditelů nezasloužili!" Tato slova vyjadřují krutou skutečnost dnešních dopoledních hodin. Vzpomněl jsem si na malou epizodu v jednom jugoslávském kempinku před několika dny. Už v době, kdy jsem šel spát do stanu, šli kolem mladí, asi šestnáctiletí Poláci. Soudím tak podle slov, která jsem zaslechl. Dívka říkala chlapci: „Nejlépe to řekl Dubček na té konferenci v Čierné. Nechte nás a nepleťte se do nás." Další slova jsem již neslyšel, protože kdosi pod stanem nastartoval Opla.

Provolání

předsednictva KV Národní fronty občanům!

Předsednictvo Východočeského krajského výboru Národní fronty v této pro nás v tak vážné době, kdy došlo k obsazení naší vlasti vojsky Varšavské smlouvy, staví se za politiku presidenta republiky, ÚV KSČ, vlády a Národního shromáždění a vyjadřuje jim svoji plnou podporu.

Obracíme se na všechny naše občany a mládež, příslušníky politických stran, společenských a zájmových organizací, aby zachovali klid, a rozvahu.

Nedejte se vyprovokovat k akcím, které by naši situaci jen zhoršily a znesnadnily tak její pokojné řešení.

Vyzýváme naše občany, aby nepodléhali neuváženým projevům občanské nekázně, nahromadili fronty před obchody a potravinářským zbožím.

Předsednictvo KV NF ujišťuje občany našeho kraje, že potravinářský obchod má dostatečné zásoby plynulému zásobování. Není tedy důvodů k tvoření zásob na delší období.

Věříme, že naše veřejnost svým uvážlivým postojem, klidem a rozvahou pomůže naší vládě a ostatním orgánům dosáhnout obnovení naší státní suverenity.

Polští celníci nesouhlasí

Hovořili jsme s celníci v Bělovsi u Náchoda, kde mohli naší zaměstnanci zaujmout svá místa a konat službu až o půl osmé hodiny ráno. Polská armáda v tomto úseku nepřekročila naše hranice, naopak zaměstnanci polské národnosti ze závodů Náchodska překračují hranice a odjíždějí domů do Polska. Pracovníci běloveské celnice jsou zásadně proti kroku vojsk varšavských signatářů a staví se bezvýhradně za celné představitele státu a strany Dubčekova vedení.

Proč tanky?

Maminko, kam jedou ty strašné tanky?

Jedou do republiky, Alenko! Na nás, na všechny, na tátu, mámu i tebe, dítě.

Tyto věty jsem musel slyšet v autě jednoho soukromníka, který mne vzal do svého vozu v Trutnově, abych se lépe dostal do redakce.

Již několik kilometrů to začalo. Před námi již asi jely... Silnice byla rozervána, pásy. V malých vesničkách hloučky diskutujících... jedna babička usedavě plakala. Několik turistických aut z NDR se snaží předejít kolony a dostat se rychle přes hranice.

V továrnách se nepracuje, před branami závodu první mítinky pracujících.

Konečně proti nám vyrážejí... Polská armáda. Potkáváme první průzkumné tanky polské armády, sanitky, další transportéry... Silnice je už k nepoznání. Podobá se spíše polní cestě.

Tanky!!! Kolik jich vlastně je? Třicet, padesát... Člověk je už nepočítá. A má to vůbec cenu?

Snažíme se předjet tankovou kolonu okupantské armády. Marně. V jaroměřské ulici. Nekliduí tváře. Strach na z armády. Ale z osudu českého a slovenského národa.

Před kasárnami jaroměřské posádky...

Slovky našich vojáků mají obsazené platy a a hrázou se dívají na kolem jezdící tanky, „přátelské" polské armády. Důstojníci jsou bezradní.

Neohrožení

Dopoledne projížděla kolona okupačních vojsk kolem ČKD Hradec Králové. S příjezdem si nedělali starostí. Zato příslušník naší Bezpečnosti energicky dbal o bezpečnost projíždějících občanů. Bohužel, za chvíli přistála poblíž vojenská helikoptéra a náš příslušník už službu nevykonával. Přejeme mu pevné zdraví a jeho neohrožení při udržování klidu a bezpečnosti dík.

My, pracovníci podnikového ředitelství podniku Restaurace a jídelen v Hradci Králové jednoznačně protestujeme, že plně stojíme za naší legální vládou, vedenou s. ing. Černíkem, za Národním shromážděním, za Ústředním výborem KSČ vedeným s. Dubčekem.

Nechápeme počínání našich dosavadních přátel, kteří okupací našeho svrchovaného státu hrubě narušují jednotu socialistického tábora. Vědomi si své povinnosti vůči obyvatelstvu, učiníme vše pro to, aby nebylo narušeno zásobování, ale současně, abychom zvýšenou konsumací lihových nápojů nepodpořili narušování klidu a vyjádření nesouhlasu s okupací nežádoucím způsobem!

ZDE DOMOV MŮJ

List z deníku.

Dne 21. srpna po páté hodině ranní mě z pokojného snění v hotelu Národní dům ve Svitavách probudilo neobyčejné hřmění letadel.

Proto jsem už v 5,30 hod. mohl zaslechnout z drátového rozhlasu slova o osudové hodině českého a slovenského národa. Připadalo mi to zpočátku jako fantastická rozhlasová hra. Ale že by tak brzy po ránu? Slova byla stále vážnější a vážnější nesnášela nejmenšího žertu — a hukot letadel jakoby dotvrzoval, že absurdita je skutečností. V 7 hodin už jsem byl v rychlíku na Pardubice. Kde byl nějaký tranzistorový rádiový přijímač, hned kolem sebe soustředil houf lidí. Nikdo z cestujících se nevměšoval do vysílání, nikdo nepolemizoval, v té chvíli bylo v nejzákladnějších otázkách jasno stejně důstojníkovi československé armády jako porevisačovi s kytarou. — My si tuhle přece dokážeme udělat pořádek sami! My jsme si přece zvolili cestu socialistickou demokratickou, my přece důvodně věříme svým mozkům i svým srdcím.

V přestávkách mezi rozhlasovými hlášeními se hrálo hymna. Bývalo zvykem při vojenských přehlídkách podmalovávat melodii hymen dělovými výstřely. Ale tato vojenská přehlídka měla přece jen dlouhou příchuť lamentace písně Kde domov můj s hlukem zbraní spojeneckých armád je v této chvíli něco, co lze velice těžko vysvětlit.

Zde je domov můj, tuším, náš... Účastníci s ironickými přezdívkami minulosti o našem vlastním domově naše věci. To se musí dříve či později vysvětlit. Dějiny nás učí dívat se dopředu — přes hrůzy válek i přes překážky okamžiku a dne.

Dívejme se dále! Zachovejme si nervy vládce i pití a rozvahu hospodářů!

J. RODR

VÝZVA REDAKTORŮ POCHODNĚ

Dosavadní kolektiv redakce Pochodně upozorňuje své čtenáře, že v těchto pohnutých hodinách neví, jak dlouho bude moci stát na svém místě. Prosíme vás, pokud se obsah Pochodně zásadně změní, abyste pochopili, že není dílem dosavadních redaktorů tohoto časopisu: nepropůjčíme se nikomu k tomu, abychom psali jinak, než tomu bylo po celých sedmapůl měsíce tohoto roku! Stojíme hrdě dál za progresivním vývojem našeho státu, vedeným KSČ v čele se soudruhem Alexandrem Dubčekem, československou vládou, vedenou soudruhem Oldřichem Černíkem, Národním shromážděním a jeho předsedou Josefem Smrkovským.

Dojde-li k obsazení naší redakce a změně kursu Pochodně, žádáme její čtenáře, aby se v žádném případě neřídili jinými pokyny než těmi, které se jim dostanou, možná i svízelnými cestami z dosavadních legálních představitelů Komunistické strany Československa, vlády republiky a předsednictva Národního shromáždění.

Čtenáři!

Naši „zbraní" v těchto dnech je jedině klid, rozvaha, zdravý rozum! Jen těmito prostředky přimějeme okupační vojska k odchodu z našeho území!

Buďme opět tak jednotní, pevní a svorní, jako tomu bylo poslední měsíc! Ploše stojme jen za těmi, kteří poctivě usilují vrátit socialismu jeho lidskou tvář. Jen pro to můžeme žít, jen v tom je naše budoucnost, štěstí!

Nenechme si vnutit silou moci změny dosavadního politického kursu, ač také v tak tragické situaci jde: jen naprostá podpora předsednictva ÚV KSČ, urychlené svolání mimořádného XIV. sjezdu strany a jeho potvrzení dosavadního vývoje a linie, přinutí vojska k odchodu.

Redaktoři časopisu Pochodeň!

Znepokojení a sympatie

Prohlášení československého velvyslanectví v Londýně

LONDÝN 21. srpna (čtk) — Zůstaneme představiteli Československé socialistické republiky a legální vlády Československa, prohlásil dnes ráno mluvčí československého velvyslanectví v Londýně.

Sovětský velvyslanec v Londýně informoval britskou vládu

LONDÝN 21. srpna (dpa) — Sovětský velvyslanec Michajl Smirnovskij v noci na středu v 1,30 minut informoval britskou vládu o situaci v Československu. Státní ministr lord Chalfont měl krátký rozhovor s velvyslancem a předal zprávu ihned ministerskému předsedovi Wilsonovi.

Luigi Longo se vrací ze SSSR do Říma

ŘÍM 21. srpna (čtk) Generální tajemník italské komunistické strany Luigi Longo přerušil dnes v důsledku událostí v ČSSR svou dovolenou, kterou trávil nedaleko Moskvy, a vrací se do Říma. Bylo oznámeno v italském hlavním městě.

Mimořádné zasedání rakouské vlády

VÍDEŇ 21. srpna (zpravodaj čtk) — Rakouský spolkový kancléř Klaus svolal na 13,00 hod. mimořádné zasedání vlády. Bude jednat o situaci v ČSSR.

Jugoslávský premiér Špiljak se vrací do Bělehradu

OSLO 21. srpna — Mika Špiljak zkrátil svou oficiální pětidenní návštěvu Norska a vrací se ještě dnes do vlasti. Oznámil to mluvčí jugoslávského velvyslanectví v Oslo. (Reuter)

Orgán KS Holandska k situaci v ČSSR

HAAG 21. srpna — Mluvčí orgánu KS Holandska Waarheid, prohlásil v úterý: odmítáme každé cizí vměšování do vnitřních záležitostí Československa.

Zasedání dánské vlády

KODAŇ 21. srpna (dpa) — Dánský ministerský předseda Hilmar Baunsgaard měl v noci poradu s ministrem zahraničních věcí Hartlingem a ministrem obrany Ninnhausenem. Ministr zahraničních věcí řekl, že zpráva o vstupu Sovětských a dalších vojsk do Československa byla přijata s velkou vážností. Ministerský předseda svolal schůzi vlády a zahraničně politického výboru.

HAAG — Mluvčí Nizozemské vlády označil události v Československu za velmi vážné. Ministerský předseda Piet de Jong svolal na dopoledne schůzi vlády.

OSLO 21. srpna (Reuter) — Norský premiér Per Borten řekl, že svolání mimořádnou schůzi vlády k jednání o situaci v Československu. Řekl, že je politováníhodné, že proti vůli Československa bylo použito násilí.

Rada NATO svolána

BRUSEL 21. srpna (čtk) — James Roberts, náměstek generálního tajemníka NATO, svolal na dnešek 10,15 hodin radu NATO v Bruselu, aby projednala situaci v Československu.

Znepokojení ve Vatikánu

SZ VATIKÁN 21. srpna (afp) — Události v Československu jsou sledovány s největší pozorností a s nejhlubším znepokojením, prohlásil lakonicky dnes ráno odpověď vatikánu (čtk)

Předsednictvo Svazu komunistů Jugoslávie

HG BĚLEHRAD 21. srpna (čtk) — Prezident Tito svolal předsednictvo ÚV SK) na dnes večer ve 20 hodin našeho času na Brioni.

PRODAVAČI, vraťte se na pracoviště!

Pracovníci potravinářského obchodu Východočeského kraje poskytli východočeskému tisku a televizi prohlášení, ve kterém se plně staví za legální československou vládu, soudruha Dubčeka a presidenta soudruha Svobodu. Vyslovují rovněž kategorický nesouhlas s násilnou okupací naší republiky vojsky Varšavské smlouvy. V prohlášení se dále praví:

Vyzýváme občany Východočeského kraje, aby nepodléhali panice v nákupech. Pracovníci potravinářského obchodu Východočeského kraje udělají vše, aby zajistili zásobování potravinářských prodejen. Zdůrazňujeme, že zásobovací situace je taková, že není důvodu k horečným nákupům.

Hovořili jsme poté i se soudruhem ředitelem Rezníčkem, který nás požádal o výzvu všem prodavačům n. p. Potraviny, kteří jsou v současné době na dovolené, aby se urychleně vrátili na svá místa. Zároveň oznamuje soudruh ředitel, že vzhledem k některým nepředloženostem, které občané svými překotnými nákupy způsobili, je nutno částečně usměrnit denní prodej zboží. Soudruh ředitel na závěr řekl: Jedině pochopení našich občanů nám pomůže zvládnout situaci a dostát našemu závazku — pravidelně zásobovat.

V PIONÝRSKÝCH TÁBORECH JE KLID

Nemějte strach o děti

V pionýrských táborech, do kterých jsme telefonovali, pokračuje normální program. Pochopitelné, že i mezi dětmi vládne vzrušení, ale

RODIČE NEMĚJTE OBAVY — VEDOUCÍ TÁBORŮ JSOU NA SVÝCH MÍSTECH

Jaroslav Šulc, vedoucí tábora Adamovských strojíren Balda u Pomezí u Poličky nás ujistil, že 30 dospělých pracovníků se svědomitě postarů o 200 mladých svěřenců z okresu Trutnov a že zásobování tábora je dobře zajištěno. Také Jindřich Dort, který vede tábor OÚNZ v Olivětíně nám řekl, že děti pokračují v přípravách na táborovou olympiádu, která začne ve čtvrtek na hřišti v Broumově. V pondělí 26. srpna počítají s normálním průběhem výměny dětí z tábora v Plané nad Lužnicí, kde jsou děti z Náchodska.

„Nejezděte pro děti do táborů" — vzkazují pracovníci ze Škrabáren z Havlíčkova Brodu, kteří pečují o tábor ve Větrném Jeníkově a kde je mnoho dětí z Hradecka. Také z pionýrského tábora „Zelkovec", který řídí Pozemní stavby Havlíčkův Brod, vzkazují rodičům do Náchoda a okolí, aby neměli obavy. Hovořili jsme ještě s celou desítkou dalších táborů, ale situace je všude stejná. Všude platí — Nemějte obavy, o děti je postaráno! (kk)

Hovoří předseda KNV

Rozhovor s předsedou VČ KNV v Hradci Králové Josefem Grösserem, který právě vešel ve styk s vedením polské okupační armády.

Promiňte nám určité zkreslení, protože to přenášíme přímo z magnetofonového záznamu, naostro, jak jsme to právě zachytili na jedné z ulic našeho krajského města. Soudruhu předsedo, vy jste právě jednal s polskými okupačními jednotkami, s jejich zástupci. Co vám řekli?

Hovořili jsme s velením vojenské jednotky, která je v současné době v Plotištích. Navštívil jsem je z toho důvodu, abych si jednak ověřil, jaká je síla té jednotky a jaké hodlá uskutečňovat záměry v krajském městě. Setkal jsem se s velícím důstojníkem, podplukovníkem, jehož jméno neznám, požádal jsem ho, aby zachovali maximální tolerantnost při vstupu do našeho města a chtěl jsem vědět, v kterou dobu uskuteční svůj záměr k okupaci krajského města. Informovali mě, že hodlají vstoupit do Hradce Králové kolem poledne, ubezpečili mě maximální tolerantností, že nehodlají se vměšovat do nějakých vnitřních záležitostí. Nemohli mi sdělit žádné bližší podrobnosti, na určité konkrétní otázky co zde dělají rovněž nehodlat odpovědět, pravděpodobně také nemohl. Mohu sdělit takový svůj osobní dojem, že na těch obličejích polských důstojníků jsem zjistil takový trapný výraz, sami o sobě nejsou zřejmě dostatečně přesvědčení, že jejich poslání tady v Československu a konkrétně tady u nás ve Východočeském kraji je nějak oprávněné. Požádali nás, abychom uváděli do rozhlasu pravdivé informace. Tento jejich požadavek vycházel z určitého sdělení našeho krajského rozhlasu, že prý v Plotištích byl někdo zastřelen. Ujistil mě, že ještě žádný polský voják se nedotkl zbraně a že žádný polský voják také ještě nevešel ve styk s naším občanstvem za jakýmkoliv účelem. Doufám, že to ujištění, které mi dali, dodrží, že se nebudou vměšovat do žádných našich záležitostí u nás v krajském městě, že se rozloží na okrajích našeho krajského města. Ujistil nás také, že plní rozkazy vyšší, že je spinit musí, a že tady kolem poledne do krajského města vpochodují.

Prodej do jedné ruky

Rada Východočeského KNV se obrací na všechny národní výbory Východočeského kraje, na všechny ředitele obchodních organizací, zejména potravinářského zboží, pracovníky benzinových stanic, aby zajistili tato opatření prodeje zboží. Zavádí se s okamžitou platností mimořádná opatření na úseku prodeje potravinářského zboží, tak zvaný prodej do jedné ruky. Do jedné ruky je možné prodat toto množství potravin. Mouka: 2 kg, rýže — půl kilogramu, cukr 1 kg, uzeniny — 1 kg, sádlo půl kilogramu, tuky — čtvrt kilogramu, máslo — čtvrt kilogramu, vejce — 5 ks, mýdlo — 1 ks, mýdlové prášky — 2 ks, polotovary — 5 ks, koření — 1 balíček, káva — 5—10 dkg, cigarety — 1 balíček. S tímto opatřením jsou vyrozuměny všechny obchodní organizace a okresní národní výbory, odbory obchodu s tím, že vyrozumějí neprodleně všechny městské a místní národní výbory. Opatření platí až do odvolání VČ KNV, odboru obchodu. Přechodné opatření obchodu pohonnými hmotami: Pohonné hmoty vydávat u veřejných čerpacích stanic n. p. Benzina omezeně a přechodně těmto organizacím a občanům, sanitním vozům záchranné služby a všem lékařům na průkaz lékaře, zásobovacím potravinářského průmyslu a vozidlům socialistického obchodu, vozidlům ČSAD a městské dopravy, vozidlům Veřejné bezpečnosti, požárním sborům, vozidlům stranických orgánů a národních výborů a cizím státním příslušníkům na pas nebo na propustku. Řidičům soukromých a ostatních vozidel vydávat jen pohonné hmoty do nádrží vozidel, a to maximálně 10 l na jeden odběr. Žádáme řidiče Východočeského kraje, aby respektovali tato opatření a umožnili jeho brzké odvolání.

HLASY ČECHOSLOVÁKŮ

Předsednictvo městského výboru strany v Hradci Králové jednalo na svém mimořádném zasedání o obsazení našeho území spojeneckými vojsky států Varšavské smlouvy. Ujišťuje celou naši městskou stranickou organizaci a všechny naše občany, že plně stojíme za legálním vedením naší strany v čele se s. Dubčekem za našimi zákonodárnými orgány a právoplatně zvoleným presidentem naší ČSSR za s. Svobodou.

V této vážné chvíli pro další osud naší země vyzýváme všechny naše občany, ať pracují kdekoliv, k důstojnému klidu a rozvaze, což jedině může dokázat nesprávné počínání spojeneckých soc. států a jejich armád a naši pevnou jednotu a podporu vedení naší straně a vládě. Podpořte proto i vy postoj našich čelných stranických a vládních představitelů.

I v našem městě může dojít k provokacím, které by naši společnou věc mohly jen poškodit. Věříme proto, že se žádný poctivý občan k takovému neprozřetelnému činu nedá strhnout a tím přispěje k řešení vážné situace našim stranickým a vládním orgánům.

Předsednictvo MěstV. KSČ v Hradci Králové

MY, ZAMĚSTNANCI ZTS LOMNICE nad Popelkou stojíme plně za presidentem republiky Ludvíkem Svobodou, ústředním výborem KSČ v čele s Alexandrem Dubčekem, za Černíkovou vládou Československá republiky a shodně s nimi odmítáme nezákonné narušení našich státních hranic a porušení svrchovanosti našeho státu vojsky Varšavské smlouvy. Stojíme dále za politiku, kterou nastoupil náš ústřední výbor a s ním všechen náš lid v lednu letošního roku a prohlašujeme, že tuto cestu budeme důsledně hájit a nikdy ji neopustíme. Podepsáno 660 zaměstnanců ZTS Lomnice nad Popelkou.

ČESKOSLOVENSKÁ TELEVIZE vysílala provolání městského výboru KSČ v Praze komunistickým stranám Evropy v různých řečích — rusky — anglicky, a člověk si mně vzpomíná na květen 1945, kdy jsme volali v těchto jazycích o pomoc. Jaká paradoxní situace.

TISKÁRNA I REDAKCE RUDÉHO PRÁVA byly obsazeny a tak druhé vydání mimořádného čísla již nevyjde.

Předsednictvo PV-ASO KSČ frontového letectva jménem komunistů svazu v této složité a vážné situaci pro naše národy vám plně vyjadřují svou podporu a ujišťují vás, že rozhodně podporují předsednictvo ÚV KSČ v čele se soudruhem Dubčekem, vládou ČSSR v čele se soudruhem Černíkem a presidenta republiky soudruha Svobodu a budou se řídit jedině jejich pokyny.

V tomto duchu se obracíme a budeme působit na všechny komunisty i ostatní příslušníky svazu, aby nebyla dána žádná záminka či akce, která by mohla současnou situaci vyostřit a vedla k nepředloženým činům.

Předsednictvo PV-ASO žádá o svolání sjezdu KSČ a potvrzuje svou neochvějnou věrnost nastoupené cesty po lednovém plénu ÚV KSČ.

Předsednictvo
PV-ASO KSČ
v. ú. Hradec Králové

V hradeckém ČKD přijali pracující hned v ranních hodinách prohlášení, ve kterém se plně staví za legální představitele vedení KSČ, vlády republiky a Národního shromáždění. Současně požadují okamžité svolání mimořádného sjezdu strany. Lidé setrvávají disciplinovaně na místě, celozávodní výbor KSČ svolává zrovna nyní (v osm hodin ráno) mimořádnou schůzi.

Pracující v Chepos, Montážní závod Hradec Králové, jak nás soudruzi informovali, byli v ranních hodinách ukázněni, klidní, i když nechybí pláč. Poslouchají se tranzistory, připravuje shromáždění, které přijme prohlášení na podporu našich představitelů strany a vlády, sejdou se i příslušníci Lidových milicí závodu.

V 8.20 hodin oznamují nám z hradeckého závodu ČKD, že tanky mijejí jejich závod.

PRACOVNÍCI VETERINÁRNÍ SLUŽBY Východočeského kraje stojí v těchto závažných hodinách stejně pevně jako dříve za jedinou legální vládou, za vedením soudruhů presidenta Svobody, Dubčeka, Černíka a Smrkovského.

Odsuzujeme okupaci naší země a trváme na odchodu armád pěti států Varšavské smlouvy, kteří porušili svrchovanost naší země bez vědomí a souhlasu ústavních činitelů našeho státu. Provokatéři a zrádci našich národů nejsou a nikdy nemohou být našimi zástupci.

Veterinární služba všech okresů ujišťuje, že svoje poslání a úkoly na ni kladené splní s veškerým úsilím a odpovědností.

Z Ústí nad Labem přišla do rozhlasu zpráva: Předsednictvo severočeského krajského výboru strany stojí plně za ústředním výborem a bude dále hájit politiku nastoupené cesty k demokratizaci naší vlasti.

ČSAD, PROVOZOVNA ÚPICE, nesouhlasí s okupováním našeho svrchovaného území a žádá okamžité opuštění okupačních vojsk z území ČSSR. Stojíme pevně za lednovou vládou v čele se soudruhem Dubčekem, Černíkem, Smrkovským a prezidentem Svobodou.
Zároveň žádáme okamžité svolání XIV. sjezdu KSČ.

Zaměstnanci ČSAD Úpice

MY, DĚLNICI, TECHNICI A ÚŘEDNÍCI Metalurgických závodů v Hradci Králové, kteří jsme se sešli dnes ráno na mimořádné schůzi, nesouhlasíme s obsazením naší vlasti vojsky Varšavské smlouvy a protestujeme co nejrozhodněji proti tomuto kroku. Stojíme pevně za naším presidentem Ludvíkem Svobodou, za vládou republiky v čele s ing. Oldřichem Černíkem a za vedením Komunistické strany Československa v čele s Alexandrem Dubčekem.
Nezákonný akt obsazení naší země považujeme za tragický omyl a chybu, která nepředstavitelně poškodí věc socialismu a mezinárodního komunistického hnutí.
Vážení soudruzi, žádáme vás, jednejte o urychleném odvolání všech okupačních vojsk.
Stojíme za vámi klidně, ale pevně.

Zaměstnanci Škrobáren oborového podniku Havlíčkův Brod stojí pevně za jedinými legálními představiteli našeho státu soudruhy Svobodou, Dubčekem, Smrkovským a Černíkem. Současně vyslovujeme politování nad hrubým porušením čs. suverenity vojsky Varšavské smlouvy.

Zpráva z Pardubic

Náš spolupracovník volá:

V 11.30 hod. přistály na pardubickém letišti první sovětská letadla.
V téže době se blížily od Opatovic nad Labem tanky sovětské armády a od Sezemic a Lukovny tanky polské.

Další informace je z krajského studia Plzeň. Vysílalo v těchto chvílích prohlášení předsednictva KV KSČ, v němž se plně staví za prohlášení ÚV strany a vyzývá ke klidu všechny občany západních Čech. — Podle posledních zpráv jsou vojska Varšavské smlouvy asi 10 km od Plzně. V městě samotném je zatím klid. Přátelé, ještě jednou: Klid a rozvahu! Je to jediné možné řešení v této chvíli. Nedopusťte provokace, nedopusťte, aby kdokoliv si našel jakoukoliv záminku k ozbrojenému zásahu.

Pracující n. p. Plynostav Pardubice a rozhořčením přijali zprávu o nezákonném obsazení naší svrchované republiky vojsky Varšavské smlouvy. Vyslechli jsme také provolání předsednictva ÚV KSČ ke vzniklé situaci. Plně podporujeme stanoviska ÚV KSČ a vyjadřujeme plnou podporu prezidentu republiky soudruhu Ludvíku Svobodovi, ÚV KSČ v čele se soudruhem Alexandrem Dubčekem, NS v čele se soudruhem Smrkovským a vládě republiky v čele se soudruhem ing. Černíkem.

Všechny tyto orgány a funkcionáři byli právoplatně zvoleni na základě platných československých zákonů, a proto jedině oni mají právo mluvit jménem československého lidu.

UJIŠŤUJEME VÁS, že na našem pracovišti je klid a nebývalá jednota. Plně stojíme za novým vedením KSČ. Nesouhlasíme s okupací cizích vojsk a sdělujeme jim, že jsme schopni své záležitosti vyřešit si sami.

Pracující Montáže, Chepos, Hradec Králové

Od pramene

JAKO DELEGÁT mimořádného XIV. sjezdu jsem ještě dnes poslal telegram na ÚV strany, aby se okamžitě sešel sjezd. Vyzval jsem ostatní delegáty z okresu a dnes — 21. srpna v 11.30 hodin — se šest delegátů ze čtrnácti k mé výzvě připojilo a žádají také svolání sjezdu. Jako první bod jednání sjezdu navrhujeme okamžité odvolání spojeneckých armád, které okupují naši zemi.

Josef VOJTECH, Trutnov

Biskup Tomášek

Představitel římskokatolické církve biskup Tomášek vyzývá v osobním prohlášení všechny věřící ke klidu a zachování rozvahy. Nenechte se vyprovokovat k činům, které jsou v rozporu s církví!

D. CHLOUBOVÁ PARDUBICE: Z 20. na 21. srpna 1968 se Sovětský svaz dopustil největší chyby za posledních 50 let. Je to daleko krutější, než když jsme odhalovali Stalinovu éru.

ČKD PRAHA — S. Ketner, delegát mimořádného sjezdu, slévač z ČKD Praha, pronesl jménem dělníků celého závodu ujištění, že celá továrna jde za dnešním vedením strany, vlády a Národního shromáždění. Nikdo z nás se nechce vrátit k předlednovým dnům. Tak slibují slévači z Vysočan.

Zaměstnanci Pozemních staveb Pardubice odeslali stranických orgánům rezoluci, ve které se plně staví za naší legální vládu v čele s Černíkem, presidentem republiky Ludvíkem Svobodou a tajemníkem ÚV KSČ soudruhem Dubčekem. Podporují výzvu předsednictva KV KSČ k zachování klidu a rozvahy.

Jako v devětatřicátém...

Po ulicích jezdí auta se zelenino, obilím, náklady z továren atd. Zdánlivě naprosto všední život v ulicích krajského města. Jen fronty před potravinářskými obchody a hloučky lidí po různu po ulicích upozorňují, že se děje něco neobvyklého.

Ty hloučky, to jsou lidé u tranzistorových přijímačů. Lapají každé slovo a hned ho opakují. Těm vzadu, kteří šeptání tranzistorů špatně rozumí. K hloučkům se co chvíli připojí někdo z chodců a ptá se:

„Co je nového, co hlásili?"

„Mluvil president, aby byl klid a lidé nedělali paniku a nevykupují, abychom nemuseli žádat okupanty o chleba..."

„Ozval se už Císař?"

„Ne, už ho několikrát volali a stále ještě nikdo o něm neví. Ale je pravda, že byl odvezen..."

„Rozhlas ještě vysílá?"

„Ano, ruské tanky už jsou u něho, byly u vchodu, trochu popojely a teď stojí opodál. Vojáci zřejmě neví co mají dělat... To je samozřejmé, vždyť nikde žádného nepřítele nevidí..."

A co si povídají lidé ve frontách? Nikdo se netlačí, nekřičí. Přešlapují a jen se tlačí do houfu, tam, kde je nějaký tranzistor. Slyšíš jednotlivá slova:" „To jsou kamarádi..." — „Proč to všechno?" — „To je jako v devětatřicátém roce..." — „Už jste slyšeli — v Kuklenách jsou volské tankyně" A proč se tvoří fronty, když rozhlas několikrát vysílal, ať lidé nepanikaří? — Na otázku odpoví — dva tři kolem mne: „Mám doma sotva skývu chleba, když se přeruší na dva tři dny zásobování, co dám dětem?" — Něco na tom je. Městský člověk nemívá velké zásoby a už dvoudenní přerušení zásobování pro něho může být katastrofou. Ale, potřebují všichni a tolik nákupů? Kdybychom podlehli panice, třeba jen ve dvou největších městech kraje všichni, znamenalo by to vykoupení skladů a tedy poruchu v zásobování, na níž by doplatili ti, kteří konají své denní povinnosti v nemocnicích, telefonních a jiných ústřednách, v obchodech a všude, odkud prostě nemohli utéci do fronty. Opravdu je tedy třeba mít rozum. Když to lidem vysvětlíš, uznají to, ale z fronty se nehnou...

A už znovu plyne tok otázek vztahujících se k příchodu cizích vojsk. Lidé netají své rozhořčení — vidíš i slzy v očích. Ano, přílíš to vše připomíná devětatřicátý rok. Bylo mi tenkrát sedm. A právě takhle mi v paměti zatanuly okamžiky konce československé samostatnosti.

VÍTĚZSLAV BOUKAL

Provolání k mladým spoluobčanům a jejich organizacím

Mladí spoluobčané, s plnou důvěrou ve vaši občanskou rozvahu se znovu obracíme na vás s výzvou, abyste jednoznačně podpořili stanovisko předsednictva ÚV KSČ, vedeného A. Dubčekem a podporovali legálně a demokraticky zvolenou vládu. Plně vám věříme a prosíme vás velmi naléhavě o zachování naprostého klidu, abyste se nesrocovali a neorganizovali demonstrace proti vojskům, která obsazují naši demokratickou vlast. Jen spořádaným postupem můžeme podpořit úsilí našich představitelů o vyřešení nenormální situace. Projevte svým uvědomělým postojem důvěru v naší vládu a v její úsilí o normalizaci. Věřte nám, jako jste věřili dosud, tak jako věříme my vám.

PŘEDSEDNICTVO OV KSČ A MĚSTSKÉHO VÝBORU KSČ PARDUBICE

Stanovisko okresního výboru KSČ a městského výboru KSČ v Pardubicích z dnešní ranní schůze. S velkým roztrpčením nad nedůvěrou našich přátel v československou poledníkovou cestu, k níž se pod vedením strany rozhodl lid, jsme přijali zprávu o okupaci naší soc. vlasti cizími vojsky. Jménem komunistů pardubického okresu prohlašujeme, že plně stojíme za prvním taj. ÚV KSČ s. Dubčekem, za předsednictvem ÚV KSČ, za legálně volenou vládou a Národním shromážděním. Vyzýváme všechny spoluobčany našeho okresu, aby bez ohledu na urovnání situace zachovali maximální klid, nesrocovali se a nezavdávali nejmenší záminku k represivním zákrokům. Jen v důstojném, klidném a spořádaně plynulém životě naší společnosti můžeme zajistit maximální podporu a schopnost našich vedoucích činitelů strany a vlády vyřešit nenormální situaci, jakou je obsazení naší země armádami varšavské smlouvy. Obracíme se tímto prohlášením ke všem spoluobčanům, funkcionářům NV, ke společenským organizacím NF, aby pracovaly nadále ve svých funkcích, do kterých byli řádně a demokraticky zvoleni v naprosté důvěře, že se za toto prohlášení plně postaví a podpoří je ukázněnými činy. Spoluobčané, prosíme vás v případě obsazení našeho okresu a při případném styku s příslušníky armád Varšavské smlouvy se chovat důstojně a žádáme vás, abyste se vyhnuli konfliktu a klidným a rozvážným způsobem jim vysvětlovali, že jsme schopni spořádanost a klid našeho života zajistit sami, vlastními silami.

PŘEDSEDNICTVO OV KSČ A MĚST. VÝBORU KSČ

21. 8. - 12.00 hodin

Trutnov - Polská třída

Do jednání rady ONV v Turnově se dostavil náčelník VB a požádal nás o pomoc při uvolňování dopravy na Polské třídě. Šel jsem se soudruhem Šubrtem, který dokonale ovládá ruštinu, na místo, kde jsme lidem vysvětlovali, aby uvolnili průchod. Podařilo se nám přesvědčit řidiče nákladních aut, kteří zatarasili cestu.

Hloučky lidí bez ohledu na starou či mladou generaci stojí u nákladních aut Sovětské armády a diskutují s vojáky. Prostí vojáci přijímají názory lidí velmi kladně a nejsou si vědomi, proč naší republiku obsazují. Říkají: „je to rozkaz, jsme už pět dní na cestě, cvičili jsme a jsme strašně unaveni."

Můžeme tedy říci, že prostí sovětští lidé nemají představu, oč jde.

V případě, když jsme neuspěli u občanů, zastavili jsme gazik, kde jel plukovník sovětské armády. Vyzvali jsme ho, aby sdělil, zda konvoj bude pokračovat a kam. Odmítl odpověď, když jsme ho požádali, aby vysvětlil lidem, kteří zabránili konvoji v postupu, aby řekl, že sem jeli s přátelskými úmysly a plnit rozkaz, že se to vysvětlí, že přece přátelé nemohou být okupanty.

To je k nevíře, důstojník se otočil zády, nastoupil do gazíku a odjel. Nevzal nás na vědomí přesto, že jsme se mu představili.

Dále jsme zastavili kapitána. Na otázku, proč tady jsou, neodpověděl. Když jsme mu řekli, že chceme v klidu pracovat a že nerozumíme, proč tady jsou, odpověděl, že kdyby nepřišli oni, byli bychom obsazeni Němci.

Naše odpověď byla jednoznačná, že nevíme o tom, že by NSR napadla naše území. Natolik máme silnou svou armádu a na ni se spoléháme. Pokud měl na mysli armádu NDR, ti přece přijeli s námi ruku v ruce. Když se nám nepodařilo rozptýlit občany, aby uvolnili cestu vojenským kolonám, vyposlechla naše jednání paní Hofmanová, místopředsedkyně K 231. Dobrovolně se nabídla k pomoci, abychom dokázali cestu uvolnit. Skutečně, paní Hofmanové se díky její argumentaci (za války pracovala s Rusy) podařilo, že se mladí lidé zavázali uvolnit cestu, jakmile se vojsko rozjede.

Žádali nás, abychom to chápali jako protest pracujících trutnovského okresu, kteří stojí pevně za svou republikou a jejím právoplatným vedením.

Z okupovaného Brna

Upozornění:

Telegrafní ústředna v Brně je obsazená sovětskými vojáky. Telegramy jsou kontrolovány.

POZOR!

Městský výbor strany v Brně se obrací na všechny občany s výzvou, aby nepřijímali nabízené funkce. Jen tak mohou vyslovit nesouhlas s počínáním zemí Varšavské smlouvy.

CVIČENÍ?

Při rozhovoru s náhodnými turisty SSSR, kteří tráví dovolenou v Brně, dostal brněnský kolega neuvěřitelnou odpověď: domnívají se, že jde pouze o cvičení vojsk Varšavské smlouvy.

Jak to začalo . . .

Poslouchejte Československý rozhlas, který nadále stojí za vládou naší země, jejím prezidentem a Dubčekovým vedením strany. Poslouchejte pouze oficiální informace Dubčekova vedení. Neposlouchejte a nevěnujte pozornost vysílači Vltava a nepřebírejte instrukce od tohoto vysílače. Nevyvolávejte žádné konflikty, vysvětlujte našim přátelům z okupačních jednotek naši situaci, vysvětlujte, že u nás byl klid do tohoto okamžiku, nevyvolávejte žádný konflikt. Jděte do práce, ale zahajte pasivní rezistenci. Neposlouchejte nikoho jiného než naši vládu, Černíkovu vládu, a Dubčekovo vedení Komunistické strany Československa.

Přátelé, pokud jste na ilegálním vysílači okupačních vojsk, který si říká Vltava, slyšeli informaci, že vedoucí politická místa ČSSR požádala o zásah jednotky Varšavské smlouvy, tato informace se liší od toho, co jsme my naposledy dostali od našeho předsednictva ÚV KSČ.

HLASY ČECHOSLOVÁKŮ

předsednictvu ÚV KSČ, vládě ČSSR, soudruhu Dubčekovi, Svobodovi, Černíkovi, Smrkovskému

Provolání rady Východočeského krajského národního výboru občanům, funkcionářům a pracovníkům národních výborů Východočeského kraje.

Rada Východočeského krajského národního výboru se sešla ke své mimořádné schůzi. Obrací se na všechny občany bez rozdílu politické příslušnosti, aby v této vážné chvíli, která vznikla obsazením Československé socialistické republiky armádami Varšavské smlouvy zachovali rozvahu. Připojuje se k výzvě předsednictva Východočeského krajského výboru Komunistické strany Československa k zachování klidu a pořádku.

Vyzývá všechny občany kraje, aby nezavdali příčinu k neuváženým projevům všeho druhu. Dále vyzývá občany, aby hromadnými nákupy spotřebního, zejména potravinářského zboží nevyvářeli zbytečnou nákupní horečku, aby se tím ještě více nekomplikovala obtížná politická situace. Upozorňuje všechny obyvatele, že již v nočních hodinách bylo s řediteli obchodních organizací projednáno, aby obchod normálně fungoval.

Obracíme se na všechny pracovníky, kteří zajišťují služby obyvatelstvu, obchod, dopravu a chod podniků, aby plnili své normální povinnosti a zamezili tak vzniku obtíží a hospodářských ztrát.

Rada Východočes. KNV považuje obsazení republiky vojsky Varšavské smlouvy za hrubé porušení svrchovanosti Československé socialistické republiky a plně se staví za její ústavní činitele — presidenta republiky soudruha Ludvíka Svobodu, Národní shromáždění, vládu a Dubčekovo vedení KSČ. Obrací se na všechny funkcionáře a pracovníky národních výborů, aby zachovali věrnost ústavním zásadám.

Hradec Králové,
21. srpna 1968.

RADA
VÝCHODOČESKÉHO
KNV

Pracující ČSAD Trutnov odeslali stanovisko, ve kterém vyjadřují, že plně stojí za právoplatně zvolenou vládou, za soudruhy Svobodou, Černíkem a Dubčekem. Současně odsuzují okupaci naší republiky.

Stanovisko podepsali zástupci základní organizace KSČ, ROH a vedení závodu.

V hradecké Škodovce byla dnes ráno pohotovost již od čtvrté h. ráno. Byla vydána výzva ke klidu, lidé se však přesto shlukovali a poslouchali celé hodiny vysílání československého rozhlasu. Všechny dílenské výbory vydaly společný dopis předsednictvu ÚV KSČ.....

Vážení soudruzi, v závažných a pohnutých hodinách, v nichž se ocitla naše země a náš lid, vyslovujeme plnou podporu předsednictvu ÚV KSČ, s. Dubčekovi, presidentu ČSSR gen. Svobodovi a vládě republiky, vedené soudruhem Černíkem. Vyzýváme vás, abyste neustoupili z cesty obrodného a demokratisačního procesu, nastoupeného po lednovém plénu ÚV KSČ. Společně s vámi jsme pevně přesvědčeni, že vlastními silami a bez zásahu vnějších sil si vyřešíme problémy socialistického vývoje v naší zemi. V žádném případě nezavdáme příčinu k jakýmkoliv provokacím vůči okupačním armádám, abychom ještě více nezkomplikovali již tak složitou situaci.

Pracující ZVÚ v Hradci Králové a útvaru CHEPOS v Hradci Králové

NÁCHOD — Městem projely polské jednotky směrem od Broumova a postupují ke středu Čech. Kolem osmé hodiny ráno byl již samotný Broumov volnější, obyvatelé města zachovávají klid, z chodníků smutně pozorují příjezd cizích vojsk. Brzy ráno zasedalo POV KSČ a již v šest hodin vysílal rozhlas po drátě přijatou rezoluci, o tři hodiny později se sešlo plénum OV KSČ. V samotném Náchodě panuje nákupní horečka, občané však jinak zachovávají klid.

Náčelník Státní bezpečnosti v Hradci Králové pplk. VLADIMÍR STRNADEL nám na náš dotaz odpověděl: **Souhlasím se stanoviskem předsednictva ÚV KSČ, sděleným dnes brzo ráno. Jsem pevně za stranickým vedením v čele s Alexandrem Dubčekem, za presidentem republiky armádním generálem Ludvíkem Svobodou a za vládou řízenou inž. Oldřichem Černíkem. Žádné jiné vládě sloužit nebudu.**

Zaměstnanci závodu Stavomontáží v Hradci Králové jsou vážně překvapeni stávající situací v tom smyslu, že naše socialistická republika byla obsazena a je okupována vojáky Varšavské smlouvy, bez jakéhokoliv předchozího jednání a dohody s naší vládou a presidentem republiky Ludvíkem Svobodou.

HAVLÍČKŮV BROD — V časných ranních hodinách zasedalo POV KSČ, které přijalo rezoluci. Současně ji zaslalo KV KSČ. Staví se v ní plně za politiku ÚV KSČ.

Naši zaměstnanci se sešli v ranních hodinách a spontánně odsoudili tento přečin a plně se staví za vládu předsedy soudruha Černíka, za předsednictvo ÚV KSČ vedené soudruhem Dubčekem a za presidenta naší republiky soudruha Ludvíka Svobodu.
Na vaši výzvu zachováváme klid pro vaše další jednání.
Zaměstnanci závodu Stavomontáží

PŘEDSEDNICTVO OKRESNÍHO VÝBORU KSČ V RYCHNOVĚ N. KN. projednalo dne 21. srpna 1968 v ranních hodinách situaci vzniklou obsazením Československé socialistické republiky armádami pěti států Varšavské smlouvy. Bylo to provedeno v době, kdy se naše Komunistická strana Československa intenzívně připravuje k jednání mimořádného XIV. sjezdu KSČ. Tento akt považuje předsednictvo OV KSČ za vážné narušení státní suverenity a příprav mimořádného XIV. sjezdu a přesvědčení, že je to v rozporu s mezinárodním právem. Předsednictvo OV KSČ se plně staví za akční program KSČ a bude plně respektovat veškeré pokyny, které budou vydávány nynějším předsednictvem ústředního výboru KSČ v čele se soudruhem Dubčekem, a legálními orgány státu.

V souvislosti se situací vyzýváme všechny občany našeho okresu k naprostému klidu a pořádku, neboť jakýkoliv neuvážený postup je v náš neprospěch a zkomplikoval by celou situaci.

Pokud přijdou obyvatelé okresu do styku s okupačními jednotkami, žádáme je, aby se vyvarovali jakýchkoliv konfliktů a svým postojem je přesvědčili, že u nás vládne klid a tudíž, že obsazení ČSSR armádami pěti států Varšavské smlouvy je zbytečné.

Stojíme jednoznačně za Dubčekovým vedením KSČ a za všemi právoplatně zvolenými státními orgány, kterým vyslovujeme znovu plnou důvěru.

PŘEDSEDNICTVO OV KSČ
V RYCHNOVĚ N. KNĚŽ.

Rada ONV protestuje proti násilnému a nezákonnému porušení suverenity našeho státu a žádá urychlený odchod spojeneckých vojsk Varšavské smlouvy, neboť nevidíme žádnou nutnost okupace, neboť socialismus u nás ohrožen není.

Vyzýváme všechny městské a místní národní výbory, aby nás následovaly a nedopustily narušování klidu a pořádku ve městech a obcích okresu. Vyzýváme všechny občany chrudimského okresu, aby svým klidem a pořádkem dokázali nejlepší služby našemu socialistickému státu.

Podepsána rada ONV Chrudim.

My, zaměstnanci cukrovaru a rafinerie cukru v Českém Meříčí, sešli jsme se dnes ráno při nástupu do práce na celozávodní schůzi, na které jsme vyslechli rozhlasový projev vysílače Praha. Ztotožňujeme se s tímto prohlášením, stojíme pevně za svým ústředním výborem KSČ a vládou Československé republiky. Ubezpečujeme vás, že na našem závodě je klid, zaměstnanci nastoupili do práce a plní svoje úkoly.

Očekáváme, že soudruzi president Svoboda, tajemník ÚV s. Dubček a předseda vlády s. ing. Černík jsou natolik schopni, že vyřeší stávající situaci ve prospěch celého národa a jejich jednání plně podporujeme.

AŤ ŽIJE DUBČEK!

Technolen Lomnice nad Popelkou

Prohlášení rady ONV Chrudim ze dne 21. 8.

Rada ONV v Chrudimi, která se mimořádně sešla pro celý náš soc. stát v tak vážné chvíli, prohlašuje, že plně stojí za předsednictvem i za KSČ, soudruhem Dubčekem, naší legální vládou a presidentem republiky arm. gen. Ludvíkem Svobodou. Rada a pracovníci ONV v Chrudimi plně podporují naší legální vládu vedenou předsedou ing. Černíkem a prohlašuje, že bude i nadále plnit vládní prohlášení a úkoly z nich vyplývající.

OV KSČ v Náchodě stojí plně a bezvýhradně na stanovisku našeho ÚV KSČ pod vedením s. Dubčeka, naší vlády v čele s inž. Černíkem a našim presidentem Ludvíkem Svobodou. Obsazení naší republiky okupačními vojsky pokládáme za hrubé porušení mezinárodního práva a porušení státní suverenity. Žádáme okamžitý odchod všech vojsk z našeho území. Do této chvíle na území našeho okresu nedošlo ke konfliktům. Budeme vás, soudruzi, podporovat a věříme, že budete stateční. Budeme respektovat vaši výzvu k zachování klidu, ale i podporovat v rozhodném postoji.

Předsednictvo OV KSČ
v Náchodě

Podporujeme legální vládu naší republiky, nové vedení KSČ v čele se s. Dubčekem...

Jsme hluboce dojati nad stavem našich dvou spolupracovníků, kteří přihlíželi průjezdu sovětských vojsk a nedopustili se žádných provokací, byli sovětskými vojáky postřeleni.

Pracující n. p. Autobrzdy Jilemnice

Zaměstnanci národního podniku Fotochema v Hradci Králové jsou rozhořčeni porušením suverenity naší republiky a ujišťují vás, že svévolná okupace naší země je bez příčiny a poněvadž do této chvíle byl v zemi klid, od cesty budování socialismu jsme nikdy neustoupili a ustoupit nehodláme a hranice republiky proti nepřátelům socialismu jsme schopni uhájit sami sdělujeme, že budeme využívat všech legálních a humánních prostředků k tomu, abychom suverenitu svého státu proti jakékoliv zvůli uhájili. Ujišťujeme vás, že i dnes znovu vyjadřujeme důvěru politice ÚV KSČ, vedeném legálním ÚV KSČ v čele se s. Dubčekem.

Přijíždějí jednotky, které začaly pálit světelnými a ostrými náboji. Pomalu postupují po Vinohradské třídě a jsou několik desítek metrů od vchodu do rozhlasu. Protože nevíme, jak dlouho budeme moci ještě vysílat, je to už jen krátká chvíle, která nám zbývá, nezbývá už nic než ještě jednou připomenout, to co vám vzkázal Dubček. A ještě jedna zpráva, kterou jsme se dozvěděli, že Čestmír Císař byl odvezen dvěma či třemi muži v civilu na neznámé místo. Jestliže to není pravda, prosíme soudruha Čestmíra Císaře, aby se nám ohlásil a zprávu demontoval.

V této chvíli nedokážu nic jiného, než připomenout termín Jiřího Hanzelky: Hodina pravdy: Kolikrát jsme diskutovali mezi sebou i na stránkách různých časopisů o charakteru našich národů. Nyní nastala chvíle, kdy je nutné tento charakter prokázat. Nikoliv snad akcemi, které by vedly ke zbytečné tragédii lidu této země. Ale na otázku, zač stojí tyto národy český a slovenský, je moudré odpovědět jediným způsobem: stát za programem demokratického socialismu, který jsme schválili, stát za lidmi, které jsme si zvolili a neuznat lidi, kteří se dnešním dnem budou chtít postavit do čela národa, lidu, pracujících, do čela kohokoliv, kdo je vlastně v tomto čele nechtěli. Neboť toto už jsme jednou zažili a čekat znovu dvacet let, to by byla příliš dlouhá doba. Proto a jenom proto vás vyzýváme ke klidu. Vyzýváme vás, abyste odešli do práce a tam hájili svoje představitele, které jste si zvolili a kterým věříte proti těm, kteří by si rádi i na ohni hořícího domu přitřáli svoji polívčičku. Věřte nám, věřte nám i proto, že naše vysílače jsou vyřazovány jeden za druhým a opravdu nevíme, jak dlouho nás ještě uslyšíte. Právě tak jako jsme říkali v minulých týdnech: Věřte nám, věříme vám.

Zaměstnanci závodu Ant. Zápotockého v Třebechovicích vědomi si vzniklé situace, stojí plně s důvěrou za vedením KSČ vedené s Dubčekem, presidentem republiky L. Svobodou a legální naší zvolenou vládou. Současně žádáme odchod okupačních vojsk z naší republiky neb toto pokládáme za porušení svrchovanosti naší socialistické republiky. Podepsáni všichni zaměstnanci závodu ZAZ Třebechovice.

Všichni pracující Správy povodí Labe v Hradci Králové stojí v této těžké chvíli za poledníkovou linií reprezentovanou presidentem republiky s. Ludvíkem Svobodou, vedením naší strany v čele se s. Alexandrem Dubčekem, za vládou republiky vedenou s. ing. Černíkem a Národním shromážděním v čele se s. Josefem Smrkovským.

O půl deváté ráno se sešel krajský výbor Národní fronty, který přijal obdobnou rezoluci.

ČZV KSČ a ČZV ROH ve VCHZ Synthesia Semtín svolal předsedy základních organizací, dílenských výborů a vedení podniku a vydal výzvu ke všem zaměstnancům, aby byl zachován v celém závodě klid. Vyslovili důvěru soudruhu Dubčekovi a vládě soudruha Černíka a jsou přesvědčeni, že se jim podaří tragický konflikt vyřešit v brzké době a že zvítězí síly rozumu a vzájemné spolupráce.

ČZV KSČ a ČZV ROH docházi z pracovišť závodu, kde se konají mimořádné veřejné schůze, ujištění o plné podpoře zaměstnanců jednotlivých provozů VCHZ ÚV KSČ a vládě NF.

Například komunisté základní organizace KSČ č. 36 žádají naše ústřední orgány a Národní shromáždění, aby podnikly všechna opatření pro to, aby cizí vojska urychleně opustila naše území a byla obnovena suverenita ČSSR.

Prohlášení tiskařů

V těchto vážných chvílích, které prožívá náš národ, stojíme pevně a jednotně za vedením naší Komunistické strany Československa v čele se soudruhem Dubčekem, za presidentem republiky soudruhem Svobodou a všemi ústavními orgány.

Odmítáme jakékoliv vměšování do našich vnitřních záležitostí a prohlašujeme, že budeme plnit pouze úkoly, které nebudou v rozporu s poledníkovým vývojem.

Odmítneme jakýkoliv nátlak na zneužití všech masových sdělovacích prostředků včetně naší tiskové techniky.

Nepřipustíme, aby se znovu vrátily do našeho provozu orgány tiskového dohledu (cenzura).

PRVNÍ ZPRÁVY OSUDNÉHO RÁNA

Krátce před osmou hodinou vysílal pražský rozhlas: Směrem od Václavského náměstí je navrženo několik vozů a několik set lidí se snaží hradbou tel zadržet postup vojáků. Někteří lidé utíkají a volají schovejte se. Na budově naproti rozhlasu je rozstřílena omítka, dopadlo sem několik desítek nábojů. Někteří lidé se snaží s projíždějícími vojáky diskutovat. Diskusn je totiž to poslední, co nám zbývá. Co tyto řádky píší, nad našimi hlavami přelétávají ohří letouny s reaktivními stíhačkami.

Sovětská vozidla se rozjela a snaží se objet blok, který stojí naproti budově rozhlasu. V čele kolony jede vozidlo, které je vybaveno lehkým pěchotním dělem. Vozidla jedou směrem k Riegrovým sadům.

OV KSČ v Semilech a štáb Lidových milicí vydaly hrzo ráno prohlášení, ve kterém podporují politiku Dubčeka, Černíka a Svobody. Vyzvaly rovněž závody ke klidu a k zahájení práce. Turnovská vojenská posádka poslala vzkaz, že stojí plně za legálním vedením státu a strany. V Jilemnici došlo údajně časně ráno k postřelení dvou občanů sovětským regulčíkem.

Výzva branným silám

Branný a bezpečnostní výbor Národního shromáždění vyzývá všechny příslušníky Čs. lidové armády, Sboru národní bezpečnosti, aby zůstali věrni Dubčekovu vedení, ústřednímu výboru a presidentu L. Svobodovi. Branný a bezpečnostní výbor vyzývá, aby odmítli dát se k dispozici k činům, které by poskvrnily národní čest těchto důležitých státních mocenských orgánů. Těmto principům se věnují i příslušníci branného a bezpečnostního sboru.

NOSITEL RÁDU PRÁCE — vychází denně kromě neděle — šéfredaktor Miroslav Bolňař, zástupce východočeského KV KSČ — zástupce šéfredaktora Oldřich Enge — redakce a administrace Hradec Králové, Skroupovo ul. č. 695 — tiskne Moravské tiskařské závody, národní podnik, Olomouc, provoz 402 Hradec Králové, Slezské Předměstí — rozšiřuje Poštovní novinová služba, objednávky přijímá každá poštovní úřad a doručovatel — měsíční předplatné 10,30 Kčs — dálnopis pro účastní styk čís. 268, pro dálkový styk č. 018 268.

Proletáři všech zemí, spojte se!

POCHODEŇ

ORGAN VÝCHODOČESKÉHO KV KSČ
NOSITEL ŘÁDU PRÁCE

Pátek 23. srpna 1968 ⊙ 40 haléřů ⊙ Ročník 57 ⊙ Číslo 209

POCHODEŇ – 23. SRPNA 1968

Šestistránkové vydání obvyklého novinového formátu.

Strana první:

Otištěna fotografie skupiny lidí se standartou s nápisem "Lenin da – Brežněv nět", dále Prohlášení XIV. mimořádného sjezdu KSČ, Usnesení vlády a tyto další články:

Moták Alexandra Dubčeka

Když sovětští okupanti odváděli ve středu A. Dubčeka z budovy ÚV, podařilo se mu propašovat moták: Prosím komunisty pražských obvodů, především devátého obvodu, aby udrželi továrny a lidi v závodech pohromadě. V této soustředěné síle na území hlavního města je jediná záruka a síla, která v případě potřeby by byla možná použit. Ne však k nějakému pochodu do ulic, ale jako síla, která reprezentuje nejsilnější organizace strany v Praze.

Nejpočetnější osazenstvo závodu, vaší pomoci bude zřejmě potřeba. Podle našich zpráv se pokusili okupanti sestavit nové předsednictvo KSČ a vládu republiky z nastrčených kolaborantů. Hovoří se konkrétně o Kolderovi, Švestkovi a Indrovi. Podepisujte dále prohlášení, žádající propuštění lidí, kterým jsme demokraticky dali svou důvěru, prezidentu Svobodovi, Dubčekovi, Černíkovi a Smrkovskému, kteří tak jako i někteří další, jsou dosud okupanty kdesi internováni. Buďte v továrně, abychom mohli zasáhnout, bude-li třeba. Dobrovolně nevydávejte okupantům fabriky, ani žádná zařízení. Ustupte pouze násilí a neriskujte životy. I tak ztrát a obětí bylo dost.

S okupanty nevyvolávejte srážky, chovejte se korektně, ale nepomáhejte jim, neusnadňujte okupantům v žádném případě jejich pobyt u nás.

Přesvědčujte své kolegy, aby přišli na svá pracoviště. Zabraňujte zejména mladým lidem v neuvážených akcích.

Doprava do závodu ČKD v Praze 9 i v okrajových čtvrtích bude zajištěna podobně jako dnes. Zachovejte klid a buďte ve svých závodech, jen tak jsme a budeme našim legálně zvoleným představitelům něco platní. Sokolovácí, pracovníci elektrotechniky, kompresorů sléváren, tráxe, dodavatelům a generálnímu ředitelství! Spoléháme na vás! Vytrvejte!

PRAVDA ZVÍTĚZÍ!

INTRIKY NEPODPORUJEME!

Předsednictvo KV KSČ má ohromnou radost, že mimořádný XIV. sjezd Komunistické strany Československa začal dnes v 11.18 hod. Věříme, že tento sjezd, na kterém delegáti mluví jménem celé strany a všech občanů naší vlasti, dosáhne plného osvobození neprávem internovaných našich představitelů soudruha Dubčeka, Svobody, Černíka, Smrkovského, Císaře, Kriegla a dalších, bez nichž není další vývoj v Československé socialistické republice možný. Že zaujme rozhodné stanovisko k tomu, co se u nás v těchto pohnutých dnech stalo a bude důsledně požadovat okamžitý odchod vojsk Varšavské smlouvy z naší vlasti. Že požádá o okamžitou pomoc a podporu všechny bratrské a komunistické strany na celém světě. Žádáme všechny delegáty sjezdu z naší krajské organizace strany, aby tyto požadavky důrazně prosazovali. Jakékoliv intriky odpadlíků neznalého proudu nebudeme podporovat. Předsednictvo VčKV KSČ děkuje všem obětavým pracovníkům našeho rozhlasu, tisku, obchodu, dopravy, spojů, všem pracovníkům našich závodů i všem ostatním pracovníkům kraje za jejich dosavadní poctivou a obětavou práci, kterou projevují svou politickou vyspělost, uvědomělost a moudrost. Předsednictvo VčKV KSČ počítá i nadále s všestrannou podporou občanů celého kraje.

Nepotřebujeme zásahy

My, zaměstnanci n. p. Kolora Semily, komunisté i nekomunisté, se jednotně stavíme za politiku, kterou provádí ÚV KSČ a vláda naší republiky v čele s presidentem republiky L. Svobodou, prvním tajemníkem ÚV KSČ A. Dubčekem, předsedou vlády O. Černíkem, předsedou NS J. Smrkovským a ostatními pokrokovými činiteli. Jednoznačně odsuzujeme násilná obsazení naší republiky vojsky Varšavské smlouvy a požadujeme jejich urychlený odchod z našeho svrchovaného území. Máme dost vnitřních sil, oddaných věci socialismu a nepotřebujeme zásahy zvenčí při řešení našich vnitřních záležitostí.

Ze sjezdu KSČ

Nejvyšší orgán Komunistické strany Československa zasedá. Už 1035 delegátů z celé Československé republiky zahájilo dnes v jedenáct hodin dvacet minut v Praze mimořádný XIV. sjezd KSČ. Ze slovenských krajů se do Prahy dostavilo individuálně jen pět soudruhů. Ostatní delegáti, vedení náměstky předsedy vlády dr. Husákem a Colotkou, byli zadrženi okupačními jednotkami u Břeclavi. Ve chvílích, kdy se delegáti scházeli, vydalo velitelství okupačních sil v Praze zákaz veřejného shromažďování. Sjezd přesto své jednání zahájil, je tedy v těchto chvílích nejvyšším stranickým orgánem této země. Pro zahájení sjezdu hlasovali své hlasy pouze tři delegáti.

Do sjezdového pracovního předsednictva byli zvoleni internovaní soudruzi: Dubček, Černík, Špaček, Smrkovský a Císař a přítomní soudružka Machačová, Kriegel, Vaculík, Krček, Hejzlar, Goldstücker, tajemník městského výboru Litera, okresního výboru Matějka, Maria Švermová, a vždy dva delegáti z každého kraje.

Soudruh Markus z Ostravy, který předsedá první části sjezdu, udělil slovo Martinu Vaculíkovi, který přednesl zprávu o včerejším zasedání části ÚV KSČ. Ve středu odpoledne se v bytě Praha sešlo 22 členů ústředního výboru. Později se dostavili další. Večer, pod záštitou zbraní okupačních sil přišli Kolder, Indra, Bilák, Barbírek a další. Zbraně okupantů ovlivnily další jednání. Přesto nikdo z přítomných nemohl potvrdit, že by některý oficiální československý orgán pozval okupanty do naší země. Předseda vlády se dověděl o postupu signatářů varšavského dopisu, až když okupanti překročili hranice Československa. Na zasedání se ukázali kolaboranty Mestek, Vilém Nový, Piller, Indra, Barbírek, Kolder, Jakeš. Třetinové zasedání ústředního výboru přesto přijalo komuniké, v němž podporuje stanovisko předsednictva ÚV KSČ proti okupaci Československa.

Přesto však byl podle starých praktik odeslán na krajské výbory KSČ dálnopis rozcházející se s komuniké a doporučující kontakt s okupačními velitelí a schvalující tím de facto okupaci Československa. V další části sjezdového jednání přečetl Zdeněk Hejzlar návrh politického prohlášení k současné situaci. Prohlášení jednoznačně nesouhlasí s okupací v naší zemi a žádá okamžitý odchod cizích vojsk. XIV. sjezdu dochází z celé republiky záplava dálnopisů, telegramů a rezolucí, podporujících jednání. Ve stejné době však Indra zve na sekretariát ústředního výboru, obsazený dosud sovětskými jednotkami, tajemníky krajských výborů a žádá je, aby odešli ze sjezdu do krajů, uklidňovali situaci a navázali styk s veliteli okupačních vojsk. Sjezd pokračuje ve svém jednání.

(Pokračování na str. 2)

Strana druhá:

otiskuje Požadavky generálu Pavlovskému, Dopis NS presidentu republiky a jeho odpověď a tyto další články:

ZE SJEZDU KSČ

(Dokončení z 1 str).

Podle rozhodnutí předsednictva zasedání MěstV KSČ v Hradci Králové navštívila dnes v pozdních odpoledních hodinách čtyřčlenná delegace MěstV KSČ sídlo, v němž se koná XIV. sjezd KSČ.

Mluvčím MěstV KSČ já pověřilo, aby delegátům z Hradce Králové předali dopis vyzývající je k podpoře progresivních sil ve straně.

Delegace mluvila s předsedou OV KSČ s. Kyllerem, který převzal dopisy a současně ji informoval o dosavadním průběhu sjezdu.

Včera v 18.00 hodin bylo na sjezdu přítomno 1102 delegátů, z toho 29 delegátů ze Slovenska. Z řádně zvolených 140 delegátů východočeské organizace je přítomno 145 delegátů, je to nejvyšší počet ze všech krajských organizací.

Sjezd zvolil pracovní předsednictvo, které v případě následného rozpuštění sjezdu je spolu s internovanými členy PÚV zvoleno jako výkonný orgán KSČ.

Je výborná nálada, rovněž tak v zasedací síni vládne duch jednoty a rozhodnutí. Během dne navštívili sjezd všichni dosud volní členové vlády. Sjezd vyslovil této vládě pevnou důvěru.

V diskusi velmi dobře vystoupili s. M. Vocadlík.

Indra, Piller, Barbírek, Bilák jsou zcela odsouzeni.

Delegáti ze Slovenska stále ještě přijíždějí, i když za velmi těžkých podmínek.

MěstV KSČ V HRADCI KRÁLOVÉ

Vzdají se funkcí

Rada MNV v Pardubicích se usnesla, že dojde-li k okupaci města, rezignuje na funkci a nebude sloužit okupantům. Je přesvědčena, že její akci budou následovat všichni poslanci a členové občanských výborů.

Zásobení zabezpečíme

My, družstevníci JZD Pochoděň v Praskačce, ubezpečujeme obyvatele měst v kraji, že nezradíme a zároveň věříme, že nás budou následovat všechny zemědělské závody v tom, že zabezpečíme za každých okolností zásobování potravinami. Jsme plně s vámi. Okupantům dobrovolně nic nevydáme!

Radioamatéři!

Prosíme všechny radioamatéry, aby nám pomohli zjišťovat kmitočty, na kterých vysílají spojenecká okupační vojska. Hlaste tyto kmitočty spojařům naší armády, aby poslech a spojení okupačních jednotek mohl být co nejvíce rušen. Pokud máte tak silné stanice, že můžete rušit sami, znemožňujte spojení okupačních jednotek.

A. Indro, co na to?

Ke zprávě, že skupina členů ÚV KSČ, v jejímž čele je i člen ÚV KSČ, a poslanec NS za Gottwaldov, Alois Indra, spolupracuje s kolaboranty, přijímáme následující výzvu:

Občané města a stranické organizace v závodech gottwaldovského okresu, organizujte podpisovou akci za odvolání Indry z funkce poslance. Předejte podpisy ihned na celostátní výbory KSČ. Požadujeme nejméně 20 000 podpisů na jeho odvolání. Nevyvrátí-li Indra v některém sdělovacím masovém prostředku tuto zprávu, nepovažujeme ho za svého poslance a litujeme, že byl kdysi občanem Gottwaldova.

PŘEDSEDNICTVO
OV KSČ GOTTWALDOV

Nerozšiřovat Rudé právo

VÝZVA K DORUČOVATELŮM POSTOVNÍ NOVINOVÉ SLUŽBY V CELÉ REPUBLICE, ABY NEKOLPORTOVALI VYDÁNÍ RUDÉHO PRÁVA, POKUD NEBUDE VYDÁVÁNO LEGÁLNÍM, ŘÁDNĚ ZVOLENÝM VÝBOREM. UPOZORŇUJEME, PROSÍME DORUČOVATELE POŠTOVNÍ NOVINOVÉ SLUŽBY, ABY NEROZŠIŘOVALI ZRÁDCOVSKÉ RUDÉ PRÁVO.

Co udělali s Černíkem?

Na letiště Ruzyň přijel menší obrněný transportér, za ním černá volha. V černé volze bylo více lidí, mezi nimiž byl poznán předseda československé vlády inženýr O. Černík. Odlétl letadlem neznámo kam. Zprávu podávají pracovníci ruzyňského letiště.

SPOLUOBČANŮM!

Obracíme se k vám s důležitou informací. Včera došlo k jednání představitelů kraje, okresu a města Hradec Králové a našich vojenských představitelů se zástupci Polské armády vedené generálem Sawczukem.

Polským vojenským delegátům byl znovu vysvětlen, jaké stanovisko zaujímá vedení kraje, okresu a města Hradec Králové a vesměs obyvatelé kraje k násilnému obsazení území suverénní Československé socialistické republiky vojsky pěti států Varšavské smlouvy. Zdůraznili jsme, že náš lid jednoznačně odsuzuje okupaci naší republiky ve shodě se stanovisky všech ústavních činitelů — prezidenta republiky s. Ludvíka Svobody, Národního shromáždění v čele se soudruhem Smrkovským a Černíkovy vlády, požadoje okamžitý odchod cizích vojsk ve shodě s rezolucí právě probíhajícího mimořádného XIV. sjezdu KSČ a nevměšování se do vnitřních záležitostí naší země.

Obsazení našeho území bylo zdůvodněno z polské strany potenciálním nebezpečím hrozícím Československu ze strany západního Německa, růstem vlivu protisocialistických sil a nedodržováním dohod, které naše stranická delegace uzavřela v Čierné nad Tisou a v Bratislavě. Polští vojáci jsou přesvědčeni, že přišli na pomoc československému lidu k ubránění jeho socialistických vymožeností a nechápou celý vývojový proces, který u nás probíhá. Z naší strany byl se všemi těmito argumenty vyslovován zásadní nesouhlas.

Vojenský velitel ubezpečil, že polské jednotky, které jsou rozloženy na území kraje, nebudou zasahovat do činnosti stranických a státních orgánů a nebudou vstupovat do měst. Zároveň jsme byli ujištěni, že vojenské jednotky budou zásobovány potravinami z vlastních polských zdrojů, s výjimkou vody. Na náš argument, že již prostá přítomnost u nás proti vůli ústavních činitelů je násilným aktem, odpověděli, že dostali rozkaz od své vlády a jako vojáci jej musí splnit.

Ve snaze zabránit násilným zásahům a z toho plynoucím škodám, vyzýváme proto znovu obyvatelstvo celého Východočeského kraje, aby nezavdali příčinu k takovému jednání. Dostali jsme ujištění, že vojáci neopustí své vojenské tábory. Vyvarujte se proto jakýchkoliv nepředložených akcí a nepřipusťte provokace, jako je házení kamení a popisování vojenské techniky hanlivými nápisy, protože i takovéto jednání může být příčinou násilného zásahu. Udržujte proto klid a pořádek.

Svým klidem a rozvahou dejte najevo svou hrdost občanů suverénního státu. Tímto postojem umožníte stranickým a státním orgánům nikým nerušený výkon jejich činností na svém území. Takovým postojem současně dokážete, že přítomnost cizích jednotek na našem území je nesmyslná a nesmí již déle trvat.

Obracíme se na obyvatele kraje, okresu a města, aby i nadále plně důvěřovali svým národním výborům a stranickým orgánům.

Předseda KNV
JOSEF GRÖSSER

Kdo jsou přátelé?

Několikrát jsme projeli již křížem krážem mnoha okresy našeho kraje. A všichni přinášíme podobné poznatky. Naši spoluobčané statečně plní příkaz předsednictva ústředního výboru strany a výzvu prezidenta republiky. Pracují, dodržují klid, zdržují se jakýchkoliv příčin k incidentům, ale jsou bdělí.

Ve středu večer jsme přivezli třetí zvláštní vydání. Pochodně také do České Skalice. A lidé hned roznášeli čísla do jednotlivých ulic a domů. V Náchodě mladí stavěli barikády. Všude se starali o nápisy, kterými vyjadřují odpor ke kroku, který bezdůvodně učinila cizí vojska.

— My jsme přátelé ...

— ? ? ?

Tak totiž často začínají s námi polští vojáci hovořit a „argumentovat". Těžko mohou však pokračovat. Přítel přichází na návštěvu ohlášen. Slušně. Třebas pěšky, nebo na motocyklu, osobním autem nebo vlakem či letadlem ... Nekopne do dveří v noci když spíš!

Nakonec mnozí z nich pochopili. A jsou, zejména ti mladí, prostí vojáci, až naměkko. To jim nikdo neřekl! A co Dubček? Co Svoboda? Co Novotný? Co Indra? A kdo je tohle — ptají se nad zvláštním číslem Pochodně. To je Svoboda, Dubček, Černík, Smrkovský. Vysvětlujeme. Vyvádíme je z jejich duševního zmatku.

Mnozí pochopili, mnozí pochopí. Jejich „přátelská pomoc" je okupací. A tak ještě mladíkům na rozloučenou: Podumejte o tom, a povězte potom doma, jak to skutečně u nás bylo!

KAREL TYLŠ

Jaká je situace na Slovensku?

Na Slovensku vydržel nejdéle vysílat banskobystrický rozhlas, až k večeru se odmlčel. Zajímavé byly na vozovkách šipky, které ukazovaly pravdivou cestu, jak se jede do SSSR, do Maďarska, Polska. Rozhovory občanů zněly zcela jednoznačně, protestně proti okupantům. Postoj slovenského lidu je velmi podobný postoji našemu. Soudruh Dubček i Svoboda jsou na Slovensku stejně populární jako u nás. Jen na dokreslení jedno heslo: Slovák je velký šik, Dubček je náš Jánošík.

Lidová demokracie hoří!

Ze zpráv svobodného legálního Čs. rozhlasu Praha:

— V Praze a jiných městech byla zahájena podpisová akce za propuštění předních stranických funkcionářů.

— Budova Lidové demokracie na Karlově hoří. Spolu s ní byla zasažena i nemocnice.

— Pozor na všechny provokatéry.

— Okupanti obsadili Ministerstvo těžkého průmyslu, ale nešlo jim to jednoduše.

Jsme první

I my, v těchto těžkých, nepochopitelných hodinách, otřesení okupací, nezákonností a zradou prohlašujeme, že stojíme za našimi ústavními činiteli, že věříme Dubčekovi, vládě Černíkově, Smrkovského, presidentu Svobodovi.

Pracovníci
Komunálních služeb
města Jilemnice

I.M. poslouchají Hradec

Dostali jsme telefonát ze Slovenska. Volaly Metalurgické závody Dubnica nad Váhem. Jednotky Lidových milic poslouchají hradecký rozhlas a jsou rozhodnuty nepustit okupanty do závodu.

Stav zraněných z Jilemnice

Podle lékařské zprávy z jilemnické nemocnice, sestavené dnes v 8.00 ráno, je stav Naděždy Unverkové uspokojivý. Pooperační stav je dobrý, i když mohou ještě nastat komplikace, protože zraněná má poraněná játra.

Pokud jde o zdravotní stav Josefa Mila, je nyní uspokojivý

POZOR

Občané: Každý násilník je provokatér. Je vaší povinností zlikvidovat ho všemi prostředky za pomoci Veřejné bezpečnosti a příslušníků Čs. lidové armády.

-r-

O tanku a svobodě

„Lidi, nebijte, dyť to nemá cenu! Jděte domů, fakt, tady nemá cenu stát." Několik desítek mladých lidí jen zahučelo a ještě úzkej sevřelo muže v modré uniformě. Dav se vinil jako rozbouřená řeka. Jeden neslyšel druhého. Nad nimi se tyčil tmavozelený tank „Osvoboditel".

Kdysi s ním opravdu přijeli osvoboditelé.

V patadvacátém roce to byli ti skuteční.

Dnes se za zradu stal objektem nenávisti.

Na podstavci už stálo asi pět mladých chlapců. Povykují, že tank musí dolů. Na zem, do šrotu, tam, kam dnes patří.

Protože z mínus a plus je podle všech zákonů nula.

Strážník jen utrápeně vrtí hlavou. Už pomalu jen sípá. Před malou chvílí kolem projel gazik naší armády s obrovským amplionem. — Vyzýval občany, aby netvořili zbytečné hloučky. Není třeba zbytečně provokovat okupanty k brutálním zásahům — všichni víme o mrtvých v jiných městech naší vlasti a není třeba, aby i hradecká dlažba byla skropena nevinně prolitou krví českých vlastenců.

Lidé jako by výzvu neslyšeli. Snad ji považovali za projev slabošství. Já nevím. Trochu jsem jim rozuměl a trochu jsem přemýšlel. A chápal. „Dyť jsou všade zrádci," řve mi někdo do ucha, „podívejte, co s námi za našima zády provedli. A naši lidi!"

„Já s vámi šouhlasím," vykřikuje policista, „já si taky myslím, že Dubček udělal chybu, když tu sebranku nedal pověsit na kandelábry. Furt, nebudeme se mstit... A co nu voni udělali? Pověsit se měli, bez soudu!" Dav zmlkl. Po hlavni tanku „Osvoboditele" se plazí chlapec, v ruce černý, pirátský prapor s lebkou. Dává ho do hlavně.

Někdo se směje. Někdo, zatím nesměle, protestuje. — „Lidi, nemá to cenu. Tím je nevyženeme..."

Zbytek křičí nadšením.

Policista vzteky.

Je to hloupost. Pokouší se jim připomenout, zač, za jakou malichernost přišli už čeští a slovenští občané o život z rukou okupantů.

Snad by vysvětlující slova nepomohla. Lidé už nechtějí přijímat moudré, laskavé vysvětlování. Alespoň v některých situacích ne.

„Děte do prdele, volové!"

Mocný, ramenatý muž si razí cestu zástupem. Za ním druhý, v montérkách. Zelených, zamašťěných — bez červené pásky.

Moc nemluvil, na chvíli zmizel za podstavcem, aby se za okamžik objevil na tanku.

Vlajka spadla.

S ní, jako zázrakem, i podivná zamlklost některých okupujících. A zase se debatovalo. Někdo nadával na okupanty, někdo na ně naléhal, někdo se rozčiloval, že jsme se nebránili, někdo chtěl jít i s holýma rukama...

A vedle mne někdo povídá — „Zase už sou ty Hradečtí tak podělaný..."

A poprvé jsem dostal vztek.

Za kolegy z rozhlasu, od nás, za sebe.

Za bezesnou noc, kterou jsme spolu prožili i která nás čekala.

Naštěstí přijel nákladní automobil plný mladých lidí s plakáty „ať žije Dubček a Svoboda". „Se Svobodou za svobodu" — no, vždyť je konečně známe všichni. V desítkách variant.

Zastavil. A začali zpívat hymnu.

Děkuji jim za to.

P. Hříšný

Strana třetí:

ZRÁDCI

Včera večer se sešlo v hotelu Praha asi 50 členů a 19 kandidátů ÚV KSČ. Zanedlouho po zahájení byl hotel Praha obklíčen okupantskými vojsky a dovnitř vstoupilo několik vysokých sovětských důstojníků. Za jejich asistence přišli také někteří členové ústředního výboru KSČ. Podařilo se nám zjistit pouze některá jména. Jde především o Vasila Biľaka, Kolděra, Indru, Bachíka, Švestku, Mestka a Hendrycha. V přítomnosti sovětských důstojníků, kteří neopustili jednání, pokusili se tito soudruzi apelovat na ostatní, aby si uvědomili kritickou situaci v zemi a navázali spolupráci s okupanty. Po jednání, trvajícím dlouhé hodiny, dostali jsme zprávu, že toto shromáždění se nakonec vydat rezoluci. Staví se sice za akční program, ale nehovoří se v ní o mimořádném sjezdu ani o propuštění soudruha Dubčeka a dalších členů ÚV KSČ, pouze o svolání plenárního zasedání ÚV KSČ. Toto prohlášení, které není nikým jmenovitě podepsáno, dostaly už různými cestami i některé komunistické organizace v krajích. V rezoluci se uvádí, že tato skupina členů ÚV KSČ navázala jednání s okupanty o tak řečenou normalizaci situace. Nepodepsaná skupina se v této rezoluci vydává za nejvyšší stranický orgán. Podle toho, co se dá zjistit, jde především o snahu pomoci sovětským okupantům získat alespoň nějakou formální záminku k ospravedlnění okupace Československa. Také má být zabráněno svolání mimořádného sjezdu strany, který se sejde v Praze už dnes v ranních hodinách. Zatím už tato anonymní rezoluci odsoudilo předsednictvo KV KSČ v Ústí nad Labem. Komunisté z Ústecka k tomu podotýkají, že nebudou poslouchat příkazy jakési skupiny, jejíž složení jim není známo. K tomuto stanovisku se připojilo i předsednictvo MěstV v Praze.

Na zasedání nebyli přítomni členové ÚV KSČ, kteří jsou poslanci. Ti jsou doposud internováni v parlamentě. Nezúčastnili se ho ani členové ÚV KSČ soudruzi Dubček, Černík, Smrkovský a Kriegel, kteří byli odvezeni, neznámo kam. Do Prahy se zatím sjíždějí delegáti na mimořádný XIV. sjezd Komunistické strany Československa. Z mnoha krajů jsou zde už všichni. Dozvěděli jsme se, že na cestě jsou také delegáti ze všech slovenských krajů. Čekali však doposud na konečné stanovisko ÚV KSS v Bratislavě. Protože však část vedení Komunistické strany Slovenska je nyní v Praze vlastně pod dohledem okupačních důstojníků, ztratila kontakt s členstvem. Proto nyní bez odkladu legálně a demokraticky zvolení delegáti přijedou na mimořádný sjezd. Je to jediný oprávněný orgán, který může rozhodovat o dalším postoji a práci Komunistické strany Československa a také splnomocňovat komunisty k jakémukoliv jednání jménem strany.

ROZHODNĚ proti ROZBÍJEČSTVÍ

My, členové východočeské krajské kontrolní a revizní komise Komunistické strany Československa, u vědomí vážnosti situace v našem státě a vědomi si odpovědnosti za dodržování demokracie ve straně prohlašujeme:

Prožíváme druhý den okupace našeho státu, ale stále se ještě okupantům nepodařilo sestavit kolaborantskou vládu a změnit stranické vedení, a to dík odporu a jednotě našich národů. Uznáváme jedinou legální vládu, a to vládu Černíkovu, jediné legální vedení strany, a to vedení Dubčekovo. Zůstane-li strana jednotná a nepodaří-li se ji rozštěpit, nebude možno okupaci našeho území prodlužovat na dlouhou dobu. Bohužel však jak se ukazuje, někteří funkcionáři ústředního výboru chtějí jednat jinak, než je mínění a touhy celé strany a lidu. Tím se dopouštějí takové činnosti, která může přivést ke katastrofě nejen celou stranu, ale i zničit jakékoliv naděje na vybudování socialismu v naší vlasti.

Vyzýváme proto všechny organizace KSČ ve Východočeském kraji a v celé republice, aby rozhodně odmítaly rozbíječskou činnost těch, kteří se chtějí shodnout s okupačními vojsky. Vyzýváme je, aby vyjadřovaly mínění, že komunistickou stranu a socialistickou společnost nelze budovat z donucení a pod ochranou tanků. Zničit Dubčekovo vedení, znamená zničit Komunistickou stranu Československa.

Žádáme okamžitý odchod okupačních vojsk z území Československé republiky. Případná jednání se státy Varšavské smlouvy, jejichž vojska napadla naše území, a s jejich okupačními jednotkami mohou uskutečnit jen právoplatně zvolení představitelé státu a strany, a nikoliv představitelé skupin nebo dokonce jednotlivci, kteří nikoho nezastupují.

Vyzýváme k jednotě strany a odsuzujeme rázně jakékoliv rozbíječské pokusy proti ní. Odmítáme, aby náhodná menšina ústředního výboru vydávala své stanovisko za stanovisko celé strany.

Vzniklou situaci může řešit jen mimořádný sjezd strany, který právě zasedá, ovšem ve svobodném jednání, bez dozoru okupačních vojsk. Žádáme proto, aby bylo umožněno všem dříve internovaným představitelům předsednictva ÚV KSČ se nerušeně zúčastnit jednání.

Vyzýváme krajskou organizaci strany a všechny občany naší republiky k plné podpoře Dubčekova vedení.

Spoléháme na delegáty mimořádného sjezdu.

Jen jednotou, klidem a nezdolností můžeme zachovat svobodnou komunistickou stranu a socialismus v našem státě.

Členové
východočeské krajské kontrolní a revizní komise KSČ
v Hradci Králové

Dne 22. srpna 1968 ve 12.30 hod.

V NOCI ZE STŘEDY na čtvrtek vydala jugoslávská tisková agentura Tanjug plný text prohlášení přijatého na schůzce předsednictva ústředního výboru a výkonné rady Svazu komunistů Jugoslávie. Vzhledem k délce textu přinášíme pouze nejdůležitější pasáže. Oba dva zúčastněné orgány vyjádřily svou plnou solidaritu s československým lidem, dělnickou třídou, vládou ČSSR a ÚV KSČ v čele s A. Dubčekem. Toto prohlášení bylo vydáno ze schůzky na ostrově Brioni, již předsedal prezident Tito. Prezidentská rada a Svaz komunistů Jugoslávie vyslovili co největší pohoršení nad pošlapáním suverenity nezávislého socialistického státu. Svaz komunistů Jugoslávie i prezidentská rada vyjadřují svou solidaritu všem československému lidu, vládě a předsednictvu ÚV KSČ v čele s A. Dubčekem. Oba podepsané orgány podporují oprávněné požadavky československých úřadů o okamžitý odchod všech okupačních vojsk z československého území. Poslední události ukazují, že se nejedná pouze o útok na suverenitu ČSSR, ale zároveň historický obrat ve stycích mezi socialistickými státy. V dalším vývoji dělnického hnutí a osudu míru v Evropě i ve světě. V současné situaci je těžkou ranou všem pokrokovým silám světa.

V prohlášení se dále hovoří o tom, že vzhledem k situaci dojde ke svolání zasedání ÚV SK), občané se vyzývají k užšímu sepětí se stranou, aby mohli lépe hájit všechny vymoženosti socialismu v Jugoslávii.

EDVARD KENNEDY na svém včerejším projevu, který byl namířený proti americké politice, se však hned v úvodu zmínil o ČSSR a prohlásil, že vpád ruských vojsk do této země představuje krok zpět — do doby, o které myslel, že je za námi.

SENÁTOR FULLBRIGHT označil invazi za velmi tragickou událost a za vážnou chybu ze strany Moskvy.

A stejně zvítězíme!

Opět silnice od Hradce Králové k Náchodu. Nad polem krouží helikoptéry. K Hradci se rychle blíží průzkumný motorizovaný útvar. Polský džíp, obrněnec, spojovací vozidlo.

To bylo od Lochenic ke Smiřicím...

Dlouhá kolona polských vozidel před Jaroměří od večerních hodin podstatně vzrostla. Před dnešním polednem tu nastal značný ruch. Je zřejmě pohotovost — příprava k přesunu. Vedle v sadě velký kruh vojáků — porada před rozkazem. Kam pojedou? Budou střílet? Dohoda s našimi byla. Když oni do nás, my do nich. Lze tomu však po všech zkušenostech věřit?

Sotva jsme dopsali tyto řádky, již přichází zpráva, že nabíjejí do kulometů ostré. Nejsme již bezprostředně při tom, pravda to však zřejmě bude!?

I cizí jednotka nacujicí u Čibuze zmizela. Přesunula se na jinou příjezdovou silnici ke krajskému městu? Posílila obsazené hradecké letiště? Tak nebo tak, nic podstatného se tím nemění.

A znovu přicházejí zprávy: obrněnci od Nového Hradce, od Plačic, od Jaroměře, ze všech stran...

Zachováváme klid! Možná, že se tato slova nedostanou ani do naší rotačky. Nevzdáváme se, zvítězíme! Boj za demokratický socialismus není zdaleka dobojován. Jsme v pohotovosti! (jas)

Výzva - dík - obdiv

Pracovníci krajského oddělení ministerstva zemědělství a výživy ve Východočeském kraji se obracejí ke všem zaměstnancům potravinářského průmyslu — mlékáren, pekáren masného průmyslu a ostatním, ke všem obchodním organizacím a ke všem JZD, státním statkům a soukromě hospodařícím rolníkům s touto výzvou:

Po příkladu našich statečných vojáků, odmítejte i vy jakoukoliv sebemenší podporu v zásobování okupačních jednotek, které provádějí nevyprovokovanou agresi na našem území.

Jsme dobře informováni o úsilí pracujících našich zemědělských a potravinářských podniků a vyjadřujeme dík a obdiv nad jejich obětavou prací pro výživu národa v této pohnuté době.

Nebudeme likvidovat řádně volené orgány

Od svého ustavení v březnu tohoto roku se přihlásila k politice ústředního výboru KSČ většina našich příslušníků. Pokládáme tuto politiku za správnou a nesouhlasíme s obsazením Československa vojsky Varšavské smlouvy, protože vážným způsobem narušilo na dlouhou dobu politiku KSČ a zájmy výstavby socialismu v naší zemi. Poškodilo vztahy mezi zeměmi socialistické soustavy a zájmy mezinárodního dělnického hnutí. Vyjadřujeme proto plnou podporu prohlášení předsednictva KSČ v čele se soudruhem Dubčekem. Žádáme zároveň, aby byla vzniklá situace řešena výhradně politickými prostředky na základě rozvahy, státnické odpovědnosti s cílem zabránit všem akcím, které by mohly tuto situaci zhoršit a vést k nenapravitelné tragédii. Budeme prosazovat respektování řádně zvolených stranických a státních činitelů ČSSR, tj. vedení ÚV KSČ, v čele se soudruhem Dubčekem, vládu soudruha Černíka, Národní shromáždění pod vedením soudruha Smrkovského a presidenta republiky soudruha Svobodu. Prohlašujeme, že se nebudeme podílet na likvidaci těchto řádně zvolených orgánů, že nepůjdeme proti našemu lidu.

Podepsány organizace 21, 22 a 23 Komunistické strany Československa a celoútvarový výbor číslo 6 ministerstva vnitra.

Po polské tolerantnosti

Dosavadní tolerantní jednání polských jednotek se od dnešního poledne podstatně změnilo. Prosíme vás, občané, zdržte se všech možných projevů, které by mohly vyprovokovat střelbu. Neplýtvejte lidskými životy! My používáme to jediné, co můžeme: Působit na tyto jednotky jejich vlastním mateřským jazykem.

Vyřiďte mým kolegům

Jugoslávský student — vysokoškolák ze Záhřebu Frano Plovšič, který je na prázdninové praxi v laboratořích VŠCHT v Pardubicích, řekl naší zpravodajce: „Jistě mi moji vrstevníci doma poděkují, že i jejich jménem, jménem statisíců jugoslávců, jsem podepsal archy za odchod okupačních vojsk. Vím, že k životu člověka je nutná svoboda. Ve vaší vlasti k tomu přibývá svoboda s velkým S. Vyřiďte všem českým a slovenským kolegům, že jim držíme palce.

Boj o svobodu trvá

31

HANBÍ SE. Dvě zaměstnankyně libčanské pošty byly včera ve 12.30 hod. nepříjemně vyrušeny z práce polským samopalníkem. Řekl, „hambím se", a pak jim přikázal, aby zůstaly v kanceláři. Sám si sedl před přepážku a do dvou hodin z vyššího příkazu, který mu nebyl příjemný, umíčel poštu.

TEĎ JE TO NAŠE POLE! Dnes ke čtvrté hodině se pokusila skupina mladých z Hradce Králové proniknout s letáky v polštině do prostoru pod Hřibskem — tanky, děla atd. — Důstojník velmi striktně hnal proti nim strážného. Mladí na ústupu letáky rozhazeli po zemi... Snažil jsem se zrudlého strážce mírnit, upozornit ho, že je to přece naše pole.

— Teď je naše!

Zkusil jsem slušně důstojníka o několik slov. A při tom jsem mu předal a tím i ostatním vojákům, kteří se sběhli, výtisky Pochodně se snímky, na nichž je zachyceno řádění okupantů v Praze!

Trochu změkli, zrozpačitěli! Tvrdí, soudě z jejich obličejů, zůstali muži od vojenské policie. — Letáky mladých skončily pod pásy přijíždějících tanků...

NEPROVOKUJTE STRÁŽE! MAJÍ ZA ZÁDY DŮSTOJNÍKY!, jednejte rozvážně, takticky a hlavně slušně! (OK)

V havlíčkobrodské nemocnici leží dva polští vojáci. Přivezli je tam se zlámanými žebry. Zranění byli při dopravní nehodě. Ochotně vypovídají lékařům a ošetřovatelkám nemocnice. Bylo jim tvrzeno, že k nám jedou pouze na státní cvičení. Nyní jsou zdrceni skutečností, kterou se u nás dovídají.

OV KSČ v Rychnově se sešel 22. srpna na plenárním zasedání a přijal provolání, v němž se uvádí mimo jiné: OV KSČ plně podporuje prohlášení předsednictva ÚV KSČ a vlády, nesouhlasí s obsazením naší republiky cizími jednotkami. Tento svévolný akt je v rozporu s chartou OSN a zásadami Varšavské smlouvy. OV KSČ požaduje:

o Odchod všech okupačních armád z našeho území. o Propuštění všech internovaných členů ÚV KSČ a vlády. o Nabrazení způsobených škod a potrestání všech osob odpovědných za povolání cizích vojsk.

Současně odmítáme argumenty soustavně opakované vysílačem Vltava. Plénum OV KSČ se bude neochvějně řídit směrnicemi neodkladně svolaného mimořádného XIV. sjezdu KSČ a požaduje, aby se jednání sjezdu zúčastnili všichni internovaní členové ÚV KSČ v čele se soudruhem Dubčekem.

OV KSČ vysoce oceňuje klid a rozvahu občanů okresu, děkuje všem pracujícím v průmyslu, zemědělství, na úseku zásobování, spojů, služeb a zdravotnictví. OV KSČ stojí jednotně za soudruhem Dubčekem a legálními orgány našeho státu. Odmítá jakékoliv pokyny vydané z jednání skupiny členů ÚV KSČ, která údajně zasedala v hotelu Praha. V případě, že by existoval pokus vnutit nám jakýmkoliv způsobem jiné vedení strany a státu, pak prohlašujeme, že takovéto vedení nebudeme nikdy uznávat.

VÝZVA PRO PRAŽANY: Občané, neskromažďujte se a upusťte od připravované manifestace, která by ohrozila a narušila jednání XIV. sjezdu KSČ.

Nereagujte na lep jakýmkoliv provokatérům. Nechoďte na manifestace svolávané kýmkoliv, mohla by to být záminka k ozbrojeným útokům okupačních vojsk.

Velitel okupačních vojsk je připraven vyhlásit v Praze stav obležení nebo stanné právo, a to by vážně ohrozilo jednání sjezdu. Vyzýváme proto všechny účastníky na Václavském náměstí, aby se rozešli. A nejenom na Václavském náměstí!

To vše platí pro Hradec Králové, Pardubice a všechna ostatní města a obce Východočeského kraje.

Pochodeň se kolportuje i v Praze.

Pracovníci okresního oddělení VB v Nové Pace vydali po vyslechnutí projevu podplukovníka Strnadela, krajského náčelníka Státní bezpečnosti, rezoluci, ve které praví, že orgány okresního oddělení VB v Nové Pace prohlašují, že ani ony se nepropůjčí k zákrokům, které by nebyly v souladu s vůlí našeho lidu, reprezentovaného právoplatnou vládou, soudruhy ing. Černíkem, Dubčekem a Ludvíkem Svobodou. Nikdo z nás nepodpoří kolaborující zástupce. Pokud se týká okupačních jednotek, neposkytujeme, ani jim nebudeme poskytovat žádné služby.

Pracovníci ministerstva kultury a informací a Svazu československých umělců sledují hlášení Československého rozhlasu a vysílají svůj dík pracovníkům, kteří přes neobyčejné potíže zajišťují nepřetržité vysílání. Dále prohlašují, že jedinými představiteli, které uznávají jsou: Dubček, Svoboda, Smrkovský. Víme v čem jsou kulturní hodnoty našich národů a nedopustíme, aby nám je někdo mohl vzít.

Okresní výbor SČSP v Pardubicích na protest zatčení některých představitelů naší legální vlády rozpustil organizaci a od zítřka přijímá v místnostech dosavadního sekretariátu zpět legitimace.

V Holicích se objevily vtipné transparenty — Jste naši přátelé, jděte domů. Na vozovce pod nimi je latexovou barvou napsáno MOSKVA 1500 km.

Příslušníci štábu CO okresů a KNV Východočeského kraje jsou v těchto těžkých hodinách na svých místech, všichni odsuzujeme věrolomné obsazení naší vlasti okupačními vojsky Varšavské smlouvy a požadujeme okamžitý odchod těchto vojsk mimo naše státní území. Plně stojíme za legálním vedením KSČ a vlády v čele se soudruhy Dubčekem, Svobodou, Černíkem a Smrkovským. Nikdy nebudeme sloužit žádným odštěpeneckým kolaboračním skupinám.

Za tímto prohlášením stojí všichni příslušníci systému Civilní ochrany národních výborů Východočeského kraje.

Vyzýváme všechny lékaře a zdravotníky, aby stále plnili povinnosti v normálním zdravotnickém provozu a v pohotovostních službách. Obejte svých vedoucích pracovníků v jednotlivých okresech.

Kovodružstvo Rychnov nad Kněžnou oznamuje všem rodičům, kteří mají své děti v pionýrském táboře VESMÍR v Jedlové — Deštné v Orlických horách, že v táboře je normální provoz.

Pokud si chce někdo své děti z tábora odvézt, předáme tyto pouze vlastním rodičům nebo jejich zákonným zástupcům proti ověření, jinak je o děti postaráno, daří se jim dobře.

Jugoslávie: Podle oficiální zprávy vláda a lid Jugoslávie poskytne materiální i finanční pomoc československým turistům, kteří se pro okupaci své země nemohou nyní vrátit domů.

Strana čtvrtá:

Otištěno Prohlášení Městského výboru KSČ v Praze a tyto zprávy.

SVOBODU ČESKOSLOVENSKU!

Československý velvyslanec v NDR včera předal na ÚV SED notu, ve které protestuje proti agresi pěti zemí Varšavské smlouvy proti ČSSR. V prohlášení, které při té příležitosti pronesl, označil agresi jako „znásilnění základních zásad mezinárodního práva".

Podobné nóty mají být předány i v ostatních čtyřech zemích Varšavské smlouvy.

Sliby, sliby ...

Zástupci okupačních mocností už několikrát prohlásili, že skončí s internováním poslanců v parlamentě. Svoje sliby nedodrželi. Současně žádáme, aby byl umožněn vstup do budovy NS i ostatním poslancům, kterým se zabraňuje ve výkonu funkcí.

Rada bezpečnosti OSN v New Yorku dnes v jednu hodinu ráno přerušila do dnešního poledne své jednání nad vzniklou situací v ČSSR. Náš delegát soudruh Mužík, působící, jak řekl, podle přesných instrukcí našeho ministra zahraničí prof. Hájka, odmítl tvrzení, že okupační vojska vkročila do naší vlasti na „žádost vlády" a požádal jejich okamžité odvolání. Situaci v Československu přirovnal k roku 1938, kdy došlo k podepsání Mnichovské dohody. Předtím se RB třináctí hlasy proti dvěma (SSSR, Maďarsko) přiklonila k československé žádosti o projednání agrese. Sovětský delegát Malik opakoval staré tvrzení o „žádosti", ale na vyzvání amerického delegáta Bana nedokázal jmenovat jediného československého politika, který „žádost" pronesl. Americký delegát řekl, že československé prohlášení mimo všechny pochybnosti potvrdilo cynismus a perfidnost účastníků agresivního vpádu do ČSSR. Britský delegát tento akt označil za příklad čistého imperialismu. V době zasedání RB se před budovou OSN konala mohutná demonstrace, při které tisíce lidí demonstrativně spálili sovětskou vlajku a žádali okamžitý odchod všech okupačních jednotek z ČSSR. Demonstranti nesli velký portrét Alexandra Dubčeka a početné výzvy světu, aby nám pomohl. Lidé křičeli: „Smrt sovětskému imperialismu" a „Svobodu Československu". Byla to již třetí demonstrace v New Yorku od chvíle, kdy se svět dozvěděl o napadení Československa. Podobné demonstrace se konaly v Londýně, Paříži, Kodani, Oslu, Římě, v Západním Berlíně, Stockholmu. Demonstrace se konaly před sovětskými ambasádami, které v mnoha hlavních západoevropských městech byly napadeny a poházeny vejci a shnilými rajčaty.

ČTK OBSAZENA

Československá tisková kancelář přestala po obsazení vysílat svobodné zpravodajství ze všech svých pracovišť. Pokud se na okruzích ČTK budou dálnopisovat zprávy, prohlašují podle svobodného vysílání jediného pražského vysílače MV KSČ, že zprávy nejsou od redaktorů ČTK.

Z Náchodska

Z Nového Města n. M., kde od štábu pracovníků, věrných legální vládě ČSSR, jsme přivezli tyto vzkazy. V případě odmítnutí čs. rozhlasu nemají občané náchodského okresu věřit žádným zprávám, vyvolávající falešné tendence, jako by kdokoli z náchodského okresu souhlasil s kapitulantskou politikou vnuceného násilí okupačními armádami. Nevěřte, v případě že se odmítáme, že bylo cokoli změněno na našem stanovisku. Byli jsme ujištěni, že v náchodském okrese nikdo nic dobrovolně okupantům nedá.

Přibývá řada dobrovolníků, dárců krve, kteří se organizují při vojenském útvaru 3822 v Novém Městě n. M. Jsou ochotni dát všechnu potřebnou krev. Z popudu Stavostroje v Novém Městě začalo sbírání členských legitimací Svazu sovětských přátel, které budou vráceny tam, kde si přátelství s námi vyložili jako otroctví a zradu na slabším partnerovi. Náchodští upozorňují na další pokus kolaborantů rozštěpit řady členstva KSČ. Jsme jednotní a pevně za Dubčekem a ostatními věrnými Čechoslováky a žádáme, aby všechny ostatní kandidáty jednomyslně odmítali.

V Jaroměři je klid, polská vojska stojí za Jaroměří. Zato na hradeckém letišti, směrem u Rusoku nás zastavoval polský regulovčík abychom jeli maximální rychlostí 10 km kolem stočlenné kolony vojenských vozidel všeho typu, tankových děl a pásových tanků. Odpověděli jsme přátelsky regulovčíku, aby oni naproti tomu odjeli co nejrychleji z Československa.

Prohlášení předsednictva ÚV KSS

Dnešní mimořádné vydání Pravdy uveřejňuje toto prohlášení předsednictva ÚV KSS: Předsednictvo ÚV KSS na dnešním nočním zasedání posoudilo situaci, která vznikla příchodem vojsk Varšavské smlouvy na naše území. Obrodný proces, nastoupený lednovým plénem ÚV KSČ, probíhal na Slovensku důstojně, pod vedením strany. Slovensko žilo ve znamení intenzivních příprav na mimořádné sjezdy KSS a KSČ. Strana a státní orgány na Slovensku měly situaci pevně ve svých rukou. Politika reprezentovaná soudruhy Dubčekem, Svobodou a Černíkem, kteří stojí v čele stranických a státních orgánů, má plnou důvěru a podporu slovenských komunistů a slovenského lidu. Tato podpora se nijak nesnížila ani v nově vzniklé situaci. Vyzýváme všechny stranické a státní orgány, komunisty, dělníky, rolníky, inteligenci, občany na Slovensku k zachování rozvahy, klidu a zabezpečení pořádku. Plněním každodenních pracovních povinností, disciplinovaným vystupováním projevto podporu komunistické straně a vládě Národní fronty.

Předsednictvo ÚV KSS

Jeden deník

který se dostal do novinových stánků krajského města, ale pravděpodobně i do většiny dalších míst Východočeského kraje, byl list VČ KV KSČ Pochodeň. Už v sedm hodin ráno byly ale stánky prázdné. Naše tiskárna proto rychle natiskla 30 000 výtisků navíc a PNS zajistila ještě nahonem jejich distribuci. U všech novinových stánků nás ujišťovali, že by dnes prodali jakékoliv množství Pochodně. Lidé čekají na zprávy. (vb)

K únosu Císaře

Členové České národní rady z Čech, Moravy a Slezska, kteří se mohli sejít v Praze, podávají jménem celé České národní rady rozhodný protest proti zatčení dr. Čestmíra Císaře. Prohlašují, že všechny osoby, které spáchaly únos předsedy ČNR, jsou za tento zločin plně odpovědny. Vyzývají je, aby o tímto vědomím okamžitě soudruha Císaře propustily na svobodu.

Odsuzujeme zrádce!

ZAZ v Jaroměři nám poslalo vyjádření, že s rozhořčením vyslechli v závodě ranní zprávu o zrádcovské činnosti některých členů ÚV v čele s členy předsednictva ÚV Kolderem, Bilakem, Indrou a Barbírkem. Jejich jednání zásadně odsuzují a jednoznačně se staví za legální vedení KSČ v čele se soudruhy Dubčekem, Černíkem, Smrkovským a Svobodou. Žádáme okamžitý odchod okupačních jednotek z našeho území. V případě, že nebude tento požadavek splněn, připojíme se k výzvě OV KSČ Karviná a vyhlásíme generální stávku — končí pracující ZAZ.

Volají učitelé

Ředitelství pardubické školy M. Gorkého volá učitele, aby se dostavili do budovy školy a při službě v této mimořádné době ochránili a pečovali o děti, které mají oba rodiče v zaměstnání.

V závodě mezi 6. a 7. hodinou

V Závodech Vítězného února v Hradci Králové nastoupili lidé ke svým strojům tak jako v každý pracovní den. Ale nenormálnost těchto dní, která nám všem přidává tolik starostí, se nedala utajit:

Oldřich Koza, pracovník kotelny: Byli bychom neradi, kdyby se lidé moc zdržovali od práce. Ale málo platné, lidé musí být informováni o všem důležitém, co se v této zemi děje. A taky si myslím, že bychom měli udělat i něco pro informaci našich nezvaných hostí. Napsat na velké tabule hodně velkými písmeny v polské a ruské řeči, že u nás nemají co pohledávat.

Jaroslav Kouba, předseda závodního výboru ROH: Základní myšlenku všech našich zaměstnanců chceme vyjádřit dopisem sovětskému velvyslanectví. Tady ho máme, nemusíme se za něj stydět:

My, pracovníci Závodů Vítězného února v Hradci Králové — největšího závodu Východočeského kraje — prohlašujeme že uznáváme JAKO SVÉ JEDINÉ PŘEDSTAVITELE — presidenta republiky Československé soudruha Ludvíka Svobodu, předsedu vlády soudruha ing. Černíka, předsedu Národního shromáždění soudruha Josefa Smrkovského, předsedu České Národní rady soudruha dr. Čestmíra Císaře a prvního tajemníka ÚV soudruha Alexandra Dubčeka.

JEDINĚ JEJICH ROZHODNUTÍ BUDEME PLNĚ RESPEKTOVAT!

Žádáme okupanty, aby okamžitě tyto soudruhy propustili a umožnili jim ústavní činnost podle platných zákonů ČSSR.

Prohlašujeme, že kolaboranti, jako jsou Indra, Kolder, Barbírek, Bilák, Švestka, Mestek, Hendrych a podobní se sami vyřadili z řad občanů ČSSR a POVAŽUJEME JE JEDNOZNAČNĚ ZA ZRÁDCE!

Pryč s okupanty!

At žije naše svobodná ČSSR!

Pokud nebudou tyto naše požadavky splněny, zahájíme generální STÁVKU!

Závody Vítězného února v Hradci Králové dne 22. srpna 1968 — 6,00 hodin.

Josef Kudrt, bezpečnostní referent: Já jsem z Malšovy Lhoty. V lese kolem naší malinké obce se v noci pohybovali polští vojáci. Včera večer schůzovala u nás rada národního výboru. Vydala prohlášení, že si nenecháme nikým diktovat. V půlhodině se sešli všichni dospělí lidé z obce a podepsali.

Rostislav Tylš, elektrikář: To bylo i u nás ve Smiřicích. Na třech místech byla podpisová akce, kolem stolků byly houfy lidí. Nikdy nebyla taková jednota.

Jaroslav Kouba: Interventi nám chtějí vnutit vládu podle své vůle. To nemůžeme připustiti. Všechno, co krystalizovalo v našem obrodném procesu, všechno, co rostlo přirozeně z naší půdy a v našem zájmu, by tím bylo znevářeno a na nějaký čas zmařeno. V našem závodě se už začal život konsolidovat a obracet k lepšímu — a teď by mělo přijít takové ráno.

Vím, že se mohou najít i kolaboranti na některých místech, ale naši lidé už mají čich na takové věci a dříve či později budou umět rozlišit, kdo je opravdový a kdo je falešný. Pokud jde o nějakou prozatímní, rezervní nebo náhradní vládu nebo nějaké náhradní stranické vedení, nikdy nebudeme takový samozvanecký či vnucený orgán uznávat.

Stanovisko ministerstva zemědělství a výživy

Žádáme pracující v potravinářském průmyslu, v mlékárnách, na jatkách a ve všech podnicích zajišťujících základní výživu, aby pracovali pilně a bez přerušení na zajištění

Občané! — Nedělejte zbytečné zásoby potravin, nebojte se dostatečného množství potravin.

jejich nedostatku. Jedná se především o zajištění pohotového zásobení, potravin je v našich skladech dostatek.

Jako v Praze

Když jsme pozdě v noci dorazili s posledním středečním vydáním Pochodně do Ústí nad Orlicí, potkali jsme průvod mládeže s vlajkou. Náš dobrovolný řidič při tom připomněl, že je to jako v Praze, pokud večer přijel. S jediným rozdílem: V Ústí pochodovala mládež s výbornou náladou a hlasitě skandovala. V Praze, podle výpovědi našeho řidiče, pochodoval obrovský zástup s prapory — a v čele měl zakrvácenou vlajku od rozhlasu. Průvod šel beze slova celým Václavským náměstím po celé jeho šíři. A jeho mlčenlivost byla výmluvnější než jakákoliv hesla. — Když přišel průvod k Můstku, začali lidé z chodníků zpívat tiše hymnu a až na vojáky u pancéřů nezůstalo snad jediné oko suché... (al)

DALŠÍ NÓTA MZV

Včera večer byla velvyslanectví ČSSR v Moskvě, Varšavě, Berlíně, Budapešti, a Sofii pověřena předat vládám Sovětského svazu, Polska, NDR, Maďarska a Bulharska další diplomatickou nótu.

Tato nóta vychází z večerního prohlášení čs. vlády a navazuje na protest předaný v průběhu včerejšího dne, v němž se co nejrozhodněji jménem vlády a se souhlasem presidenta republiky ČSSR protestovalo proti invazi a násilné okupaci čs. území a v němž byly vlády uvedených zemí požádány, aby byla okamžitě ukončena protiprávní okupace Československa a stažena všechna vojska z čs. území.

Nóta upozorňuje vládu SSSR, Polska, NDR, Maďarska a Bulharska, že na území Československa je vážným způsobem znemožňována činnost ústavních orgánů státu, jako prezidenta, vlády, Národního shromáždění, národních a místních orgánů státní moci. Vážný charakter situace vyplývá mj. též z toho, že došlo k zadržení politických a veřejných činitelů naprosto protiprávním způsobem, například předsedy České národní rady, a tajemníka ÚV KSČ. O osudu dr. Císaře nemají čs. státní či jiné orgány žádné další zprávy. Delegace Národního shromáždění, která byla vyslána na velvyslanectví SSSR v Praze, se nevrátila. Okamžité propuštění dr. Císaře a delegace Národního shromáždění je požadavkem, který odpovídá elementárnímu pojetí práva a československá místa očekávají, že podobné případy se nebudou už za žádnou cenu a v žádném případě opakovat.

Nóta dále uvádí, že na různých místech dochází také ke krveprolévání v řadách civilního obyvatelstva, ke škodám na veřejných a obytných budovách a k nedozírným ztrátám v celém národním hospodářství. Je ohrožováno zásobování obyvatelstva a poskytování lékařské péče raněným, ochromena doprava a komunikace. Mnohé veřejné budovy a veřejná zařízení byly obsazeny okupačními vojsky.

Nóta naléhavě vyzývá vlády uvedených zemí, by podnikly taková opatření, která umožní obnovu normálního života v zemi a aby neprodleně zastavila veškeré násilné akce proti obyvatelstvu ČSSR.

Na spodním okraji této strany je pak nápis:

SVOBODU SVOBODOVI, DUBČEKOVI, CÍSAŘI, ČERNÍKOVI, SMRKOVSKÉMU A KRIEGELOVI

Strana pátá:

Kromě fotografie s podtextem: "Až příliš srozumitelně hovoří nápisy na ulicích, nádražích, silnicích, letištích, vozech a jiných objektech naší vlasti. Jsou určena vojákům okupačních armád a hovoří jejich řečí. Pochopí, dokud je čas ?"

tyto články:

Semtín nesouhlasí za Dubčekem

Stanovisko pracujících největšího závodu Východočeského kraje — VCHZ Semtín — k okupaci našeho území některými spojeneckými vojsky a k vyvolaným falším nenormálnostem plně vyjadřuje prohlášení ÚV KSČ, štáb LM, ZV ROH, ČZV ČSM a vedení podniku opřené o stanoviska ze všech pracovišť a o 7000 podpisů pracujících. „Distancujeme se od těch — pěti — kteří pro zachování své osobní kariéry, prodali okupantům co je všem svaté, to je naši samostatnost, svobodu a vážnost. V žádném případě nesouhlasíme proto s prohlášením části ÚV KSČ v čele s Kolderem, Bilakem, Barbírkem a Indrou, kteří, proklamováním rozvoje demokratizace našeho života v duchu lednového plénia ÚV KSČ a akčního programu strany, zakrývají své skutečné cíle a záměry. Rovněž se jednoznačně distancujeme od těch, prý na jejich požádání začala okupace naší vlasti.

ÚV KSČ, štáb LM, ZV ROH, ČZV ČSM a vedení podniku se jednomyslně usnesli, že nikdo nebude z uvedených orgánů a těmito samozvanými „představiteli" spolupracovat, nebudeme dbát jejich pokynů, brát na vědomí jejich usnesení a příkazy, nepropůjčíme svoji čest pro politiku těch, kteří zradili prezidenta republiky arm. gen. Ludvíka Svobodu, prvního tajemníka ÚV KSČ Alexandra Dubčeka, předsedu NS Josefa Smrkovského a předsedu vlády Oldřicha Černíka...

Osudy naší vlasti jsou výlučně naší vnitřní záležitostí." Váhu tomuto prohlášení dodala závodní stréna, která včera ve 12 hodin prožila napjatý klid v závodě a kolem. Všichni zaměstnanci kromě nepřetržitých provozů zastavili práci do 13 hodin na protest proti nehorázné okupaci a pošlapání naší

Zachovat klid a pořádek

Včera jednali zástupci Východočeského kraje s kompetentními vojenskými činiteli Polské lidové armády. Polští důstojníci byli ochotni jednat o všech otázkách, zajímajících obě strany. V diskusi předseda KNV soudruh Josef Grösser se zeptal, proč k nám přijeli, když je nikdo nepozval. Odpovídali, že přišli pomoci likvidovat antisocialistické síly a kontrarevoluci. Polští důstojníci nechtěli uznat, že u nás v republice nikdy tyto síly neměly žádný význam. Na otázku, v čem vidí polská armáda antisocialismus a kontrarevoluci, říkali, že lidé na vojáky plivají a házejí kameny, zvedají pravice jako za německé okupace a nemohou dostat vodu. Zároveň nesouhlasí, že polští vojáci jsou okupanti. Nakonec, když zástupci našeho kraje přesvědčili důstojníky o tom, že v Hradci Králové i v jiných místech je klid a pořádek, odvolávali se důstojníci na rozkaz. Na závěr se obě strany dohodly na těchto podmínkách:

① Polská armáda nevkročí do Hradce Králové a bude se pohybovat jen ve vojenském prostoru za podmínky, že bude všude klid a pořádek.

② Když se Polská armáda přesvědčí, že máme dostatek sil k udržení pořádku a kázně, odejde z našeho území.

③ V případě i nějakého konfliktu polští zástupci zaručují, že nezasáhnou bez kompetence krajských orgánů.

④ Polská armáda obdrží vodu.

⑤ Ustanou provokace v etru. Proto žádáme všechno obyvatelstvo o zachování kázně a pořádku a zároveň, aby upustilo od provokací. Bude správné, abychom se k polským vojákům chovali chladně a zdrženlivě. Jen tak můžeme zabránit konfliktům.

Velké napětí v Trutnově

Na všech stranách Trutnova hoří velké fatry. Ve veřejnosti vládne velká nervozita, kterou nelze již zvládnout. Stovky malých dětí je kolem svrženého tanku a s nimi asi tisíc lidí. Každou chvíli mají přijet tanky.

Společně se s. Farským a Krkonošskou pravdou dáváme dohromady noviny nazvané Všem věrným Čechům, které budeme vydávat pravidelně v místní tiskárně.

V Hostinném je zraněno pět lidí, z toho jeden sovětský důstojník, který byl ihned kolonou odvezen. Sovětští vojáci úmyslně najeli do diskutujícího hloučku lidí.

Naše novinářské auto se muselo vrátit. Těsně před Žacléřem se nám postavil do cesty polský tank. Byli jsme vyzváni k okamžitému návratu, neboť by jinak zahájili do našeho auta palbu.

Ulice Trutnova se neustále zaplňují tisíci občany. Všem je podivné, že OV KSČ celkem mlčí. Aktivní je jen ONV. Teď přišla i prohlášení OV CSSP.

Při bouřlivé schůzi zaměstnanců ONV se všichni rozhodli okamžitě vystoupit ze Svazu přátel Sovětského svazu. A na moji otázku co teď bude, tajemník OV SČSP odpověděl: „Je s tím konec!" Na druhé straně nastupují trutnovští žháři a my je na posty nepustíme!

Kluci, já vás moc pozdravuji, bylo to moc krátké mít svobodu tisku, na ty chvíle nikdy nezapomenu!

Zatím se s vámi loučíme, všichni vás pozdravujeme a promiňte jestli jsem vám někdy ublížil.

EVŽEN ŠTEFAN

HLASY

Do redakce nám neustále docházejí další a další rezoluce. Všechny nemůžeme otisknout v plném znění. Nezlobte se na nás, že je značně krátíme.

Zaměstnanci ČSD Hradec Králové píší: Bezvýhradně se stavíme za ústavní činitele naší republiky v čele se soudruhy Svobodou, Dubčekem, Černíkem a Smrkovským. Žádáme okamžitý odchod nežádoucích okupačních armád Varšavské smlouvy.

☒

Vyzýváme delegáty XIV. sjezdu KSČ, aby neustoupili z cesty demokratizace nastoupené lednovým zasedáním a hájili věc socialismu, suverenity a svobody našeho státu. Rezolutně žádáme o propuštění z internace soudruhy Dubčeka a jeho spolupracovníky, aby se mohli zúčastnit aktivního jednání mimořádného sjezdu. Podepsání pracující podniku Textil Pardubice.

☒

Pracující Kovodružstva Rychnov nad Kněžnou se jednomyslně staví za provolání legální vlády v čele s Ing. Černíkem, za prohlášení ÚV KSČ v čele se s. Dubčekem, dále pak za prohlášení Svazu výrobních družstev.

☒

Pracující masokombinátu Březhrad v rezoluci píší: Rozhodně trváme na okamžitém propuštění vládních a stranických činitelů, aby mohli v této kritické situaci pro naše národy řídit další chod naší země. Tito činitelé byli z vůle lidu řádně zvoleni do svých funkcí a byla jim dána plná důvěra. Vyzýváme ostatní pracující ostatních závodů, aby se plně zapojili do pracovního procesu na podporu republiky a jako zaměstnanci potravinářského průmyslu slibujeme, že uděláme vše pro to, aby bylo zajištěno řádné zásobování obyvatelstva našeho kraje.

Balónky s výzvou

Kolem desáté hodiny dopoledne vypustili z Východočeských chemických závodů Semtín sérii meteorologických balónků s letáky v ruském, polském, německém a maďarském jazyce, na nichž vyjádřili protestní stanovisko chemiků k okupaci a vyzvali vojáky okupačních mocností, aby opustili naší zemi.

FRANCOUZŠTÍ KOMUNISTÉ:

Nemůžeme považovat SSSR za vlast všech pracujících

Komunistická strana Francie poprvé ve své historii zaujala proti politice Moskvy ostré stanovisko. Dokonce i komunistické odbory CGT vyhlásily svou solidaritu se svými československými bratry a odsoudily vojenskou intervenci v ČSSR. Dokud sovětská vojska nevkročila do Československa, pokoušela se FKS zprostředkovat dorozumění a hledat východisko pro obě strany. FKS se nacházela v těžké situaci. Když se zastávala Moskvy, obhlžovala svůj program Lidové fronty. — když se zase zastávala Prahy, musela počítat s tím, že půdu získávají radikální komunisté. Nyní se však FKS rozhodla — nemůžeme již považovat SSSR za vlast všech pracujících.

Italská komunistická strana označila současné události za nepochopitelné. Politbyro strany prohlásilo, že intervenci v žádném případě není možné sladit se samostatností komunistických stran v různých zemích světa. IKS se sice cítí SSSR zavázána, ale v tomto případě může vyjádřit pouze naprosto odlišné stanovisko.

Skupiny mladých příslušníků IKS protestovaly před sovětským velvyslanectvím v Římě, jejich protesty se obracejí v neposlední řadě i k Ulbrichtovi. Komunističtí dělníci protestovali na ulicích Říma. Mnozí z nich zlostí a rozhořčením plakali. Orgán strany UNITA napsal: Dramatické zprávy z Prahy způsobily v italském dělnickém hnutí vzrušení a vyvolaly velké obavy.

Členka politbyra KS Rakouska Maria Urbanová zaujala v západoněmecké televizi tento postoj: Hluboko mne rozhořčilo vpochodování pěti vojsk do ČSSR. A-to tím víc, že se řešení zdá možné i politickou cestou. Přes všechno spojení s SSSR. Odsuzujeme jeho postup vůči Československu, který je v protikladě s usneseními a duchem Bratislavy.

Podobné stanovisko zaujal i člen předsednictva Belgické KS Brauer, který žádal okamžité stažení okupačních vojsk z Československa. „Boj proti antisocialistickým silám," zdůrazňil soudruh Brauer, „je pouze záležitostí KSČ."

Přední marxisté východních i západních zemí, kteří sněmují na ostrově Korčula v Jadranském moři, vydali protestní prohlášení proti sovětskému postupu v ČSSR. O zasedání předsednictva ÚV Svazu komunistů Jugoslávie na ostrově Brioni již jistě víte. Jen ještě jednou opakujeme, že jugoslávští soudruzi nás plně podporují a vyhlašují jednomyslnou solidaritu s KSČ, dělnickou třídou a vládou ČSSR a prvním tajemníkem ÚV Alexandrem Dubčekem. V prohlášení se dále říká, že jugoslávský lid pociťuje vzhledem k pošlapání československé suverenity strach a hořkost. Jugoslávská vláda podporuje požadavky legitimní československé vlády o odvolání okupačních jednotek z ČSSR, propuštění stranických a vládních činitelů a respektování principů suverenity a nezávislosti.

Poslední informace, kterou jsme zachytili z vysílání zahraničních rozhlasových (ČTK, vzhledem k tomu, že byla obsazena okupanty, žádné zprávy nevysílá) — Luigi Longo, který byl na dovolené v SSSR, neočekávaně přerušil svůj pobyt v této zemi a vrací se do Západní Evropy. Podle posledních zpráv jede do Paříže, kde má jednat s předsednictvem ÚV FKS o situaci v ČSSR.

Zacpat uši jim nemohou

Před mostem ve Starých Nechanicích nás dnes ráno zastavil rozčilený řidič pohřebního vozu. Uvnitř rakev.

— Nechtějí mě pustit!

Kolem lesa směrem ke Kobylicím kamióny, u silnice ruští vojáci s lopatami, obrovské bubny se silnými kabely. Stráží! Zřejmě je les plný vojenské techniky.

V Novém Bydžově občané zabezpečují kládami dům, do něhož včera večer vjel naplno tank. Žádná omluva, zpátečka a znova na plný plyn vpřed. Nájemníci jsou vzhledem k nebezpečí, že se jejich obydlí zřítí, už přestěhováni.

V městě nejsou!

Dnes ráno objeli, třikrát náměstí, zkontrolovali situaci a zmizeli. Nejspíš do hlusických lesů, které jsou prý rovněž plné.

Po včerejším, pro okupanty nepříjemném poznání, kdy se vojákům začaly otevírat oči — že tu nejsou na manévrech, že nejedou na Německy — omezilo asi velení styk mužstva s našimi občany!

Hovořil jsem s několika Poláky. S jedním zbytečně, pod čepicí byl vydrilovaný mozek, s druhým užitečně.

— Jak vám je?

— Těžko. Nepříjemně!

— Čekali jsme, že tu už ráno nebudete.

— My rovněž. Ale voják je jen voják, o politice rozhodují ti nahoře.

— A myslíte, že dobře?

— Ochutnal jste naše pivo?

— Nemáme peníze. Vysvětlete mi, proč jste se rozhodli odpírat nám potraviny?

— Host se zve a hostí. Nejste hosté, ale okupanti!

— Vždyť nás donutíte, že si budeme muset to, bez čehož nemůžeme existovat, vzít?

— Pak vám budeme říkat, zloději!

Blížil se kamión s bílou čárou. „Rusové," řekl velmi tiše Polák svým kamarádům. Ti si začali horečně hledět svého. Mají asi své zkušenosti!

— Proč se s vámi dá mluvit a tam s těmi, co projížděli, ne?

— Mají jinou disciplínu... a my taky.

— Kdybyste byli v našem postavení?, ptám se ještě.

— Máme přece za sebou rok 1957...

Vesnický chlapec mu podával výzvu v polštině. Přečetl ji a pečlivě složil.

JIŽ VČERA JSME SE PŘESVĚDČILI, ZEJMÉNA NA PARDUBICKU, ŽE MNOHA POLÁKŮM SE ROLE OKUPANTŮ PŘESTÁVÁ LÍBIT. PŮSOBTE NA NĚ, ALE SLUŠNĚ, ŘEKNĚTE JIM NA ČEM SE PODÍLEJÍ!

Nevěří našim zprávám, nevěří, že okupantská armády použily zbraní, že už máme mrtvé a raněné. Každá seriózní informace o naší pravdě a o důsledcích okupace na ně působí depresivně. Pamatujte: **NEPŘEVOKOVAT, VYSVĚTLOVAT, VELENÍ JIM ZACPAT UŠI NEMŮŽE!**

(OK)

K současné situaci

Současná situace v Hradci Králové se [illegible] uklidňující, k čemuž přispívá dobrovolná kázeň obyvatelstva, obětavá práce pracovníků potravinářských velkoobchodů, maloobchodů a závodů veřejného stravování. Rada krajského národního výboru vyslovuje všem uznání a věří, že své úkoly budou plnit i nadále. Orgány krajského národního výboru na úseku obchodu jsou v trvalém styku s obchodními organizacemi, dodavateli a všemi okresními národními výbory, které situaci v zásobování obyvatelstva řeší pružně podle místních podmínek. V průběhu zajišťování zásobování se projevila soudružská spolupráce všech obchodních systémů i ČSAD, která ochotně zapůjčila auta na mimořádný rozvoz potravin.

Přesto, že nastalo určité uklidnění vyzývá rada krajského národního výboru znovu všechny občany Východočeského kraje ke kázni a normálním nákupům v našich obchodech. I tím mohou přispět naši občané k zachování normální situace v zásobování. K zajištění plynulé výroby pekárenských výrobků přišli dnes pomoci brigádníci z jiných odvětví a bylo vyrobeno až o čtyřicet procent více výrobků než v normální dny. Dnešní výroba je vyšší nežli potřeba před volnými sobotami. Žádáme proto občany, aby nakupovali chléb jen pro svoji potřebu, aby se dostalo na všechny rodiny. Pekařští dělníci pracují celé hodiny přesčas.

Náš velitel Svoboda

Z ministerstva národní obrany posílá zprávu generál Kučera: My vojáci a občanští pracovníci, shromáždění dne 22. 3. znovu kategoricky prohlašujeme, že budeme plnit pouze rozkazy vrchního velitele čs. armády generála Svobody a dbát pokynů našich legálně zvolených stranických a vládních orgánů, v čele se s. Dubčekem, Smrkovským a Černíkem. Žádáme okamžité zrušení jejich internace, umožnění svobodného výkonu funkcí. Odsuzujeme kapitulantské jednání některých jednotlivců ÚV, kteří vyzývají ke spolupráci s okupačními vojsky. Odmítáme jakoukoli vládu dosazenou okupačními vojsky. Současně nabízíme pomoc při organizování mimořádného sjezdu KS Československa a při svozu řádně zvolených delegátů — píší —zaměstnanci Ministerstva národní obrany v Praze. Vyzýváme všechny příslušníky Čsl. armády aby spolu s námi v naprosté jednotě, kterou jsme vyjádřili ve svých rezolucích, v nichž odsuzujeme okupaci naší vlasti a žádáme bezodkladný odchod všech okupačních vojsk.

PODEPSÁNO 198 PŘÍSLUŠNÍKŮ MINISTERSTVA NÁRODNÍ OBRANY

Pražským sazečům

Soudruzi, zaměstnanci, přátelé, sazeči v Praze, žádáme vás, abyste žádný z vás nesázeli a netiskli noviny a tiskopisy pro okupanty. Odmítejte veškerou práci pro případnou kolaborantskou vládu a udržte si svou páteř, hrdost, a čest.

Zaměstnanci pražských tiskových závodů

Jen legální vládě

Od dnešního dne probíhá v Horní Brusnici podpisová akce, v níž družstevníci vyjadřují svou podporu jen legálním představitelům naší strany, vlády a Národního shromáždění. S těmito podpisy se zároveň zavazují, že sklidí letošní úrodu bez ztrát, aby zajistili výživu lidu.

Pracovníci oblastního podniku Restaurace a jídelny v Hradci Králové jsou nesmírně rozhořčeni tím, že se již našli kolaboranti, kteří zradili zájmy a smýšlení lidu, za jehož zástupce se vydávají. Jejich zrada je neodpustitelná! Nepatří již nejen do řad členů KSČ, ale nelze je pokládat vůbec za občany tohoto socialistického, svrchovaného státu!

Znovu opakujeme, že jsme plně za soudruhy Dubčekem, Svobodou, Černíkem a Smrkovským, žádáme o propuštění internovaných a současně urychlený odjezd všech okupantských jednotek a o náhradu způsobených škod!

Strana šestá:

V záhlaví nápis : "Pražané, svoboda je krásná - vydržte - jsme s Vámi!"
Dále zpráva o zahájení sjezdu KSČ a tyto články:

SMĚR PRAHA

Jediné noviny v Praze Pochodeň

V kalendáři mám zaškrtnutý čtvrtek — 8. srpen, první den dovolené. Jugoslávie čeká. Vracím se v úterý 20. srpna ve večerních hodinách. Co je asi nového v redakci. Jak se asi rychle zaklimatizuji. Spánek po vyčerpávající cestě autobusem je krátký — probuzení neuvěřitelné.

OKUPACE!

Západ hlídáme čelně a bratři nám bodají kudlou do zad! Neuvěřitelné. Okupace v osmatřicátém je pro mne pojmem více méně dějepisným. A najednou — jsou zde, je mi přesně tolik, kolik mému otci při vpádu nacistů. Ovšem zrada přátel bolí dvojnásob. Padesátnící pláčí, celý národ krvácí. Ne, to není možné! Ještě tomu nevěřím. Chci jet do Prahy.

Je za námi 21. srpen, den doslova nabitý událostmi. Bohužel pro nás smutnými — OKUPACE. Krátce před půlnocí padlo rozhodnutí. Pražský rozhlas vysílá kusé zprávy. Jedeme ku Praze. Snad i těch několik málo stovek našich Pochodní bude pro Prahu injekcí, bude vědět, že není v boji sama, republika je semknuta...

Zatímco burácející rachot tanků za Chlumcem nad Cidlinou a znovu potom ještě u Poděbrad, dramatizoval naši cestu ku Praze, bylo u Běchovic, kde je jedno z největších soustředišť sovětských vojsk, celkem klidno. Silnice na Prahu od Horních Počernic, dvanáct kilometrů před hlavním městem Československa, zeje prázdnotou, i když stopy na dlažbě nasvědčují průjezdu pásových obrů.

Nemilé překvapení. Několik kilometrů před Prahou jsme uvázli. Svírají nás dvě kolony motorizovaných okupantů. Těch deset minut čekání se zdálo věčností. Ale pak byla cesta znovu volná...

Prahu jsme zastihli při probuzení do druhého dne okupace. Tramvaje nejezdily, lidé stopují na chodnících, aby se včas dostali na svá pracoviště, před obchody panuje nákupní horečka. Se stejnou dychtivostí a zájmem, s jakým Pražané přistupovali k podpisovým archům za odchod okupantů, za Dubčekovo vedení a proti zrádcům typu Indry, Kolděra, Bílaka, Barbířka a Jakeše, nám brali z rukou výtisky Pochodně. Byly to vlastně jediné ranní noviny v Praze. Letáky a zvláštní vydání pražských novin se do novinových stánků a trafik vůbec nedostaly. Práce poštovní novinové služby je znemožněna.

Zastavujeme se před jedním vchodem do tiskárny Rudého práva. K utvořenému hloučku zaměstnanců zní volání od vchodu — Rozejděte se, nebo nám obsadí i tento vchod! Dovnitř mohou pouze sazeči, ostatní jsou dočasně bez zaměstnání. Zachovejte klid, klid, klid... Ale ulicemi projíždějí obrněné vozy. Blížíme se k Černínskému palácí — v oknech vidíme poslance Národního shromáždění, kteří jsou zde již druhý den internováni. Jindřišská ulice je zatarasena tanky, stejně jako budova ÚV KSČ a většina pražských mostů. Největší nádraží v republice je vyřazeno z provozu. Na uzamčených dveřích nádraží Praha-střed se nám vysmívá ručně napsané označení: VLAKY NEJEZDÍ! Kdo je vinen? Kdo za to může?

Určitě ne prostý sovětský voják, který v mnoha případech ani nevěděl, že je v Československu. Mnozí přijeli k nám v zaplombovaných vagónech jako zboží a ti, kteří znali skutečný cíl — Československo, jeli s přesvědčením "nás" osvobodit. Kolega z pražské redakce nám vyprávěl o svých rozhovorech se sovětskými vojáky. Neradi používají zbraní, vždyť tolik z nich mohlo popravdě říci — vás pomáhal osvobozovat můj otec, má vás rád, jaké rozčarování, když tito chlapci pochopili, že byli podvedeni zlovolnou propagandou.

Nepotřebujeme vaši pomoc! Své záležitosti si vyřešíme sami!

Praha ! pracuje, Praha se nevzdává, Praha žije. Upouštěné ji kolem osmé hodiny ráno, kav se již dávají do chodu opět elektrické spoje v některých částech města. Potkáváme řadu nabouraných vozidel, autobusů, v ulici Nekázanka je dosud několik trosků zahraničních vozidel, která převálcoval sovětský tank.

Vracíme se zpět do Hradce Králové. Ve Vysočanech ještě postávají hloučky, které pročítají naši Pochodeň. Mámě obrovskou radost a úlevu. Viděli jsme to, čemu se říká národní hrdost — viděli jsme to, co opravdu je jednotou a spontánností.

VÁCLAV KÁRNÍK
FRANTIŠEK DOUBEK

V ÉTERU NABITO

Pravidelné dálnopisné vysílání Československé tiskové kanceláře zmlklo za necelých čtyřiadvacet hodin po okupaci. Fungují však telefony a desítky našich čtenářů nás obětavě informují o tom co se právě u nich děje. Měli jsme také možnost poslouchat na speciálním rozhlasovém přijímači. Za poměrně krátkou dobu jsme včera do jednácti hodin „chytili" patnáct legálních československých stanic. Všechny tlumočí bezvýhradný souhlas našich občanů s politikou Dubčeka, Svobody, Černíka a Smrkovského. Je to zadostiučinění konstatování. Okupanti se zřejmě silně přepočítali, když očekávali, že u nás najdou pochopení pro svou agresi.

Vyznamenávají se naši radioamatéři. Jakmile se na krátkých vlnách objeví pirátská stanice Vltava, ihned ji ruší. Mnozí také vysvětlují svým přátelům ve světě oč vlastně u nás jde.

Železničáři!

Jednotka LM železniční stanice Česká Třebová se plně staví za naše ústavní činitele se soudruhy Svobodou, Dubčekem, Černíkem a Smrkovským a žádá o jejich propuštění, aby mohli jako právoplatní delegáti se zúčastnit mimořádného XIV. sjezdu KSČ.

Příkazy jiného vedení státu ani strany poslouchat nebudeme.

Železničáři uzlu Česká Třebová zabezpečují cílevědomě v daných podmínkách provoz tak, aby byla udržena plynulá přeprava jak lidí, tak zboží pro potřebu čs. národního hospodářství. Jakmile dojde výzva k zahájení generální stávky, připojíme se s celým kolektivem.

Železničáři uzlu Č. Třebová a jednotka LM železniční stanice.

Ve skupině mladých před redakcí Mladé fronty se objevil Emil Zátopek. Prohlásil, že svou agresi si zatarasili Sověti cestu na olympijské hry do MEXIKA.

Prof. Hájek do Rady bezpečnosti OSN

DNES DOPOLEDNE SI NÁŠ MINISTR ZAHRANIČÍ OBJEDNAL LETENKU Z BĚLEHRADU DO NEW YORKU

Kategorické požadavky

Velvyslanectví Sovětského svazu, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Maďarské lidové republiky, Bulharské lidové republiky a velitelství okupačních armád!

S velkým rozhořčením sledujeme od počátku vzniklé situace v naší svobodné zemi poté, kdy okupační vojska vstoupila neoprávněně na naše území a tím porušila suverenitu našeho státu. Za ohavný čin považujeme zabránování našim právoplatným státním a stranickým činitelům ve výkonu funkcí, kterými jsme je pověřili.

Žádáme proto kategoricky:

1. Okamžité uvolnění soudruhů Svobody, Dubčeka, Černíka, Smrkovského, Císaře a dalších, umožnit jim vystoupení v Československém rozhlase a televizi, které jsou naším majetkem a proto nemáte právo tyto sdělovací prostředky blokovat.

2. Urychlené stažení vašich armád z území republiky.

3. Zveřejnit jména těch, takzvaných zástupců našeho lidu, kteří požádali o tento hanebný čin, jímž byly poslapány všechny přátelské vztahy mezi našimi zeměmi a zbanalizována humánní učení marxismu-leninismu. Tuto skupinu lidí neuznáváme jako představitele strany a státu a nehodlámo se řídit jejich pokyny. Tento čin musí být odsouzen celým světem a hlavně pak mezinárodním komunistickým a dělnickým hnutím.

Podepsáno 171 zaměstnanci, Ústní odbytové základny Hradec Králové

Umožněte jim jednání!

22. srpna — 7.00 — V současné době je nanejvýš nutné mít jednoznačné stanovisko k závažným politickým otázkám. Členové celoarmádního hlavního výboru a členové přípravného výboru KSČ prohlašují:

☒ Plně podporujeme politiku, kterou postavilo vedení Komunistické strany Československa v čele se soudruhem Dubčekem, vládou ČSSR, vedenou s. Černíkem, NS vedené s. Smrkovským a vrchního velitele armády Ludvíka Svobodu.

☒ V zájmu všestranného pasívnění situace vzniklé příchodem vojsk Varšavské smlouvy žádáme co nejrozhodněji, aby bylo umožněno celému ÚV KSČ, vládě NS a presidentu republiky jednat.

☒ Jsme přesvědčeni, že další směr politiky strany ve stálé musí stanovit ÚV KSČ pod vedením s. Dubčeka. Nesouhlasíme s tím, aby politické úkoly komunistické strany určovaly jakékoliv skupiny, navíc anonymní. Budeme se řídit jedině rozhodnutím celého ÚV. Je nezbytné, aby na XIV. sjezdu bylo předsednictvo ÚV KSČ se s. Dubčekem, ústřední revizní komise a řádně zvolení delegáti.

☒ Odmítáme obsazení republiky armádami Varšavské smlouvy, požadujeme jejich odchod, protože je v silách našich ústavních orgánů zabezpečit budování socialismu u nás. Chceme toto stanovisko projednat s generálem Pavlovským.

GELOARMÁDNÍ PŘÍPRAVNÝ VÝBOR KSČ ČESKOSLOVENSKO

Odsuzujeme samozvance

Předsednictvo OV KSČ v Chrudimi zaslalo naší redakci a Východočeskému rozhlasu tento telegram:

Vážení soudruzi, prosím vás, abyste vašimi prostředky hromadného sdělování delegátům, kteří odjeli na mimořádný sjezd strany, že OV KSČ v Chrudimi nesouhlasí s rezolucí samozvanců Koldera, Indry, Bielaka a Barbíčka. Nadále plně podporujeme dosavadní jedině platné vedení strany v čele se soudruhem Dubčekem. Žádáme, aby okupační vojska umožnila dnes konání mimořádného sjezdu strany a účast na něm soudruhům Dubčekovi, Smrkovskému, Císařovi, Černíkovi a dalším proti všem právům svobody a lidskosti internovaným soudruhům.

Stavostroj protestuje

Dnešního dne 22. 8. 1968 v 6 hodin při nástupu do práce se sešli zaměstnanci n. p. Stavostroj v Novém Městě nad Metují na večerné schůzi, kde se jednomyslně usnesli hájit politiku, nastolenou v lednu letošního roku.

Tímto shromážděním byly odsouhlaseny následující požadavky:

○ okamžitě propustit všechny zajištěné představitele našeho státu, ○ umožnit těmto představitelům promluvit ke všem občanům naší republiky. ○ Odsuzujeme postoj některých členů ÚV KSČ, kteří podporují okupaci naší země a žádáme, aby okamžitě ze svých funkcí odstoupili a nevydávali se za mluvčí našich národů. ○ Požádat Radu bezpečnosti OSN buď našimi státními orgány, nebo ministrem zahraničních věcí o projednání okupace v ČSSR. ○ Všichni členové SČSP odevzdají své legitimace jako protest proti nerákonnému postupu sovětských představitelů vůči naší republice, neboť tento čin nemá v dějinách přátelství mezi národy obdobu. ○ Všichni pracující netratili jedinou minutu klidu proti ohrožení násilné okupace. ○ V případě obsazení podniku jsou pracující rozhodnuti přerušit práci a odejít ze závodu. ○ Žádáme okamžitý odchod všech okupačních armád z naší republiky. ○ Nebudou-li splněny body 1 a 2 tohoto prohlášení a nebude-li umožněno okupanty svolání mimořádného sjezdu KSČ za účasti všech i dosud internovaných delegátů do 10.00 hodin dnešního dne, vyzýváme všechny pracující ke generální stávce (mimo podniky, které zajišťují přímo zásobování obyvatelstva).

ZV ROH, ZO KSČ, vedení národního podniku Stavostroj N. Město n. Met.

CHRUDIM HLÁSÍ:

☒ Okresní výbor Československé strany lidové v Chrudimi vyhlásil neochvějnou věrnost jednáním představitelů ČSSR soudruhů Svobody, Dubčeka, Černíka, Smrkovského. Současně vyzývá okupační armády, aby opustily naši vlast, jménem všech členů Československé strany lidové slibují, že jménem členů strany budou dbát o zachování klidu a pořádku, který povede k rozumnému vyřešení situace.

OV Československé strany lidové Chrudim

☒ Na hlavní křižovatce v Chrudimi namalovali mladí lidé státní vlajku, od které vede velká modrá šipka s nápisem Moskva.

☒ Otřesným dojmem působí na obyvatele Chrudimi kolona autobusů s dětmi, jedoucími z pionýrských táborů domů, označená znakem Červeného kříže.

☒ Velmi ukázněný byli v Chrudimské Transportě schůzky na všech pracovištích, při kterých vedoucí závodu vysvětlovali ekonomickou situaci závodu, vyzývají k zachování klidu a rozhodli, že každý den dvakrát nakuteční na všech pracovištích desetiminutovky, při kterých budou spolupracovníky informovat o současné situaci.

Zrádce nepodpoříme

Za pomoci vojenských kruhů sovětské armády má být během dneška sestavena nová vláda. Vláda se má sestavovat na sovětském velvyslanectví při trvající brutální internaci Dubčeka, Smrkovského, Kriegla. Jsou prý připravovány seznamy soudruhů, kteří mají být zatčeni. Na jednom místě v Praze zasedá zbytek ministrů ústavní vlády, kteří se v nejbližší době vrátí k lidu Československa. Od včerejška se sjíždějí do Prahy řádně zvolení delegáti XIV. sjezdu KSČ.

Výzva mládeži

Vyzýváme všechny mladé lidi, aby každou takovouto vzdorovládu bojkotovali a zůstali věrni vedení strany se soudruhem Dubčekem a všem volaným představitelům státu v čele se soudruhem Ludvíkem Svobodou. Vyzýváme všechny kolektivy mládeže, orgány a organizace mládeže, aby nepodléhaly tlaku kolaborantů a zrádců národa. Riďte se pouze pokyny, které prostřednictvím legálních sdělovacích prostředků vydává vedení výkonného výboru ÚV ČSM. Hanba tem, kteří nás chtějí zaprodat. Ať zvítězí pravda, spravedlnost, odvaha a statečnost.

My, členové ÚV ČSM a zástupci Rady pracující mládeže. Rady vojenské mládeže, předsednictvo ústřední rady a vedení české rady Pionýra, Junáka, Svazu vysokoškolského studentstva, Ústřední rady středoškolského studentstva, aktivu mladých poslanců, ústřední rady středoškolské a učňovské mládeže a Rady klubů.

Uvolněte tisk, rozhlas a televizi

Zpráva tiskového tajemníka NS s. Mazuřanika:

Styčný důstojník okupačních vojsk SSSR uvedl dnes ráno v 6.30 hod. před NS: **„Poslancům je umožněn volný pohyb k výkonu jejich funkcí.**

Členové předsednictva NS kategoricky požadují, aby předsednictvu NS byl umožněn styk s vrchním velením ozbrojených sil, sil okupačních. Současně byl vysloven požadavek, aby byl uvolněn rozhlas, televize a ČTK, jako prostředky styku NS s veřejností. S veškerou rozhodností bylo požadováno, aby byli propuštění internovaní poslanci NS v čele s předsedou NS soudruhem Josefem Smrkovským, Oldřichem Černíkem, Čestmírem Císařem, dr. Kriegelem, jakož i ostatní ústavní činitelé.

Pozor na paniku

„Už je obsazena tiskárna..." Jde zpráva od úst k ústům, hlásil ji Východočeský rozhlas. To by znamenalo, že my, novináři, jsme zbaveni své zbraně — a tou je dnes jedině možnost promluvit novinami k veřejnosti. Voláme do tiskárny — ale zpráva se ukazuje jako mylná. Rotačka běží, mimořádné číslo Pochodně, nadepsané „Československému lidu!" už má svou černou tvář. A zas běží od člověka k člověku další fama: „V Pardubicích drancují Poláci obchody, počínají si strašně neurvale..."

To není možné, říká rozum novinářů. Telefon, přímé spojení Hradec—Pardubice umožňuje vědět hned, na čem jsme. Tak tedy:

10.30 zpráva z Pardubic. „Není pravda, že by v Pardubicích byly cizí jednotky, podle posledních informací jsou polské jednotky v Opatovicích. V obchodech probíhá normální prodej, pokud došlo v jedné prodejně k incidentu, způsobili to chuligáni..."

Tedy opět panika...

S tím je ovšem potřeba počítat. V takovýchto ohlížných chvílích je ať vždycky možné, že se nezodpovědné živly snaží kalit vodu, ať již rozšiřováním nepravdivých zpráv, rozšiřujících zmatek a nedůvěru, nebo i organizováním zmatků. Je jedno, zda jsou takové činy vyvolány vědomě, s úmyslem vyvolat zmatky anebo i jen proto, aby si někteří jednotlivci, jako v pardubickém případě pomohli...

Zmatkům je ale potřeba za každou cenu zabránit. Sami občané musí si všímat všeho a zasáhnout, kde je potřeba a nedovolit žádné výtržnosti a nepokoje. To by jen naši situaci zhoršilo.

(vb)

Tyto uvedené požadavky zasíláme velevyslanectví MLR, PLR, BLR, NDR, SSSR, velitelí okupačních armád s. generála Pavlovského prostřednictvím svobodného krajského rozhlasu v Hradci Králové i všem legálním představitelům našeho státu a všem delegátům mimořádného sjezdu KSČ. Mimo prohlášení řidiči a všichni držitelé řidičských průkazů na požádání jsou kdykoliv k dispozici na pomoc při zajišťování zásobování našeho obyvatelstva, a to i v době případné generální stávky.

Zlikvidovat

Dostali jsme neověřenou zprávu, která praví, že sovětští vojáci propouštějí vězně z pankrácké věznice, aby tak poskytli důkaz o kontrarevoluci. Vážení přátelé, zapřísahámé vás, nedejte se vyprovokovat k násilnostem. Zlikvidujte jakýmikoliv prostředky ty, kteří se pokoušejí o násilnosti na okupantech.

LETÁK

41

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ŽIVOTA V ZSSR.

V Y S V E D Č E N I E

Meno:	Leonid Brežnev
Narodený :	za cárizmu
Bytom :	Moskva - Kremeľ
Zamestnanie :	likvidátor ideí socializmu
Národnosť :	nezmieša
Vyznanie :	nepravdivé

Predmet :	Hodnotenie
Chovanie	násilné
Znalosť Marx-Leninizmu	nedostatočná
Jazyk	jedovatý
Počty	diktátorské
Povaha	zákerná
Rozum	stratený
Charakter	zradcovský
Cit	žiadny
Vyjadrovanie	nezrozumiteľné
Jednanie	nepochopiteľné
Zdravotný stav	nepríčetný

Celkové zhodnotenie : n e p r o s p e l

Vysvedčenie vydal Ľud ČSSR V ČSSR 23.VII.1968.